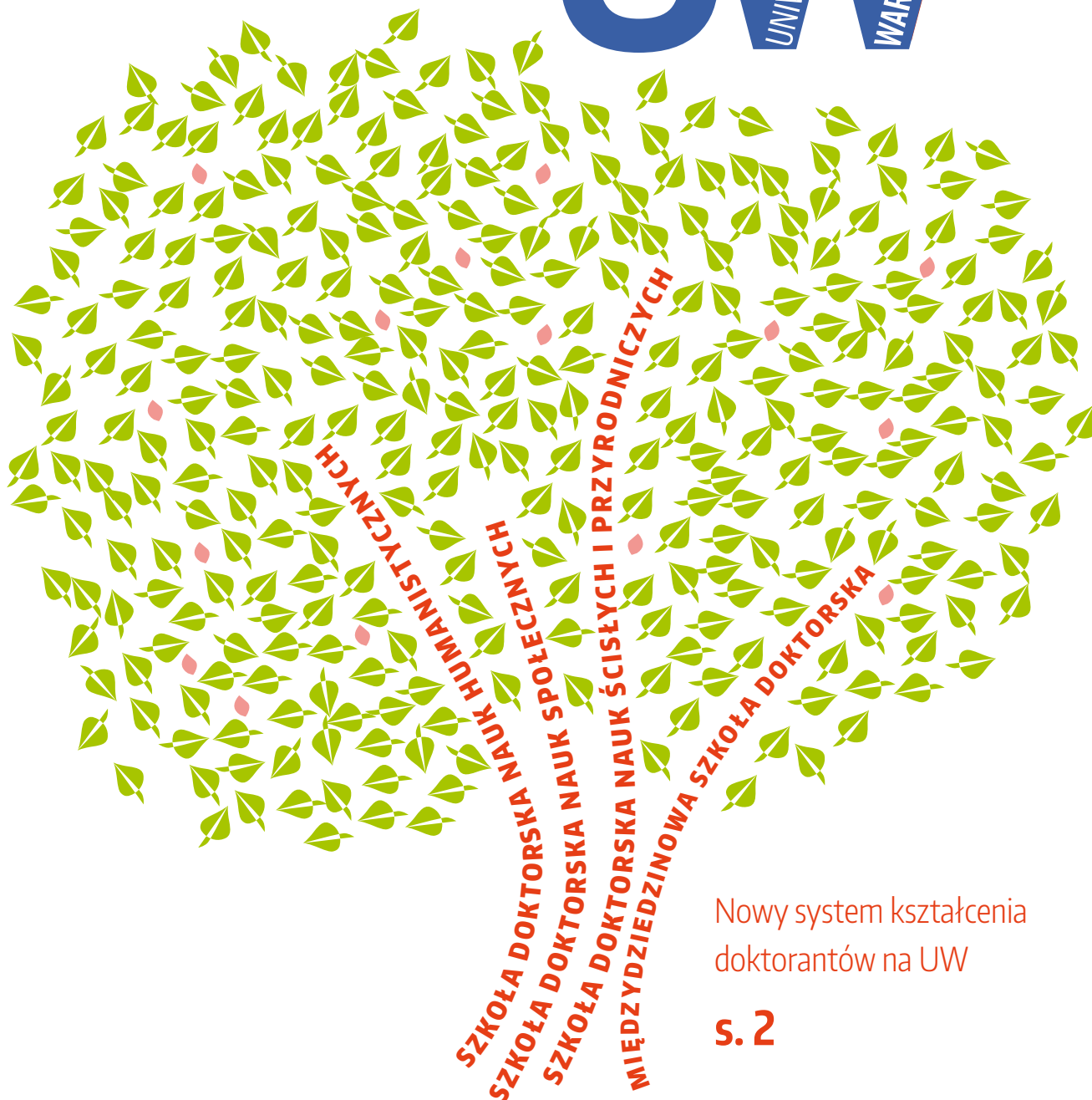

Nowy system kształcenia
doktorantów na UW

s. 2

PROJEKTY GÓRNEGO DZIEDZIŃCA

s. 14

Skromny, nowatorski czy otwierający się na otoczenie? Jaki będzie nowy budynek, który stanie na górnym dziedzińcu kampusu przy Krakowskim Przedmieściu? W konkursie na projekt architektoniczny gmachu wzięło udział 30 pracowni. Inwestycja finansowana jest z programu wieloletniego UW.

ANTROPOLOGIA NIEWYGODNA

s. 18

XX wiek został nazwany „stuleciem uchodźców”. XXI może być nim w jeszcze większym stopniu – od takiej refleksji prof. Maciej Ząbek rozpoczyna książkę „Uchodźcy w Afryce. Etnografia przemocy i cierpienia”, którą podsumował ponad dwie dekady swoich badań prowadzonych w Afryce.

15 LAT W UNII

s. 26

Polska jest członkiem Unii od 2004 roku. Jednak uniwersytet uczestniczy w programach europejskich znacznie dłużej. Dzięki unijnym środkom UW zrealizował wiele nowych inwestycji oraz projektów służących rozwojowi uczelni i otoczeniu.

Zarządzanie Big Data, Filologia polskiego języka migowego oraz Physics, czyli fizyka w języku angielskim, to przykłady nowych kierunków II stopnia, które ruszą na UW w roku akademickim 2019/2020.

W ramach Programu zintegrowanych działań na rzecz rozwoju UW (ZIP) uczelnia dofinansowała powstanie 12 nowych kierunków magisterskich. Kolejne 8 zostało zmienionych tak, by bardziej odpowiadały potrzebom rynku pracy – przygotowywały studentów do podjęcia pracy w międzynarodowych instytucjach lub otworzenia własnej firmy.

Więcej na **s. 28**.

W NUMERZE

SZKOLNICTWO

2. NOWY SYSTEM KSZTAŁCENIA DOKTORANTÓW NA UW
Katarzyna Łukaszewska

6. 4EU+ – SZEŚCIU PARTNERÓW, JEDNA WIZJA
Katarzyna Bieńko, Anna Korzekwa-Józefowicz

8. 3 PLATFORMY FEDERACJI
Katarzyna Łukaszewska

WYDARZENIA

9. 134 WYRÓŻNIONYCH PRACOWNIKÓW UW
Katarzyna Bieńko

10. KALEJDOSKOP

13. NOMINACJE PROFESORSKIE

INWESTYCJE

14. NAJLEPSZE PROJEKTY GÓRNEGO DZIEDZIŃCA >>
Anna Korzekwa-Józefowicz, Katarzyna Majewska

17. OCHOTA NA WYSPĘ
Daiwa Maksimowicz

BADANIA

18. ANTROPOLOGIA NIEWYGODNA
Katarzyna Łukaszewska

21. MIASTA Z ROZWIĄZANIAMI SMART
Katarzyna Bieńko

22. ANALITYCZNE PODEJŚCIE
Karolina Zylak

23. UW STWORZY DWIE SIECI TEAM-NET
oprac. Katarzyna Łukaszewska

24. W SOCZEWCE

PREZENTACJE

26. 15 LAT W UNII
Katarzyna Łukaszewska

28. NOWE KIERUNKI STUDIÓW II STOPNIA
Katarzyna Majewska

30. UNIwersYTET WIELOKULTUROWY
Daiwa Maksimowicz

ACADEMIC MATTERS

32. RÉSUMÉ
oprac. Katarzyna Bieńko

34. KWADRANS AKADEMICKI
oprac. Katarzyna Łukaszewska

ODKURZONE, UCHWYCONE

35. PIONIER KRÓLEWSKIEJ GRY Z KRÓLEWSKIEGO UW I JEGO STENOGRAFIA
Robert Gawkowski

36. ODESZLI

UNIwersYTET WARSZAWSKI 2/90 MAJ-CZERWIEC 2019

REDAGUJĄ:
Anna Korzekwa-Józefowicz
Katarzyna Bieńko
Katarzyna Łukaszewska
Katarzyna Majewska
Daiwa Maksimowicz
Karolina Zylak
Robert Gawkowski
(stały współpracownik redakcji)

ADRES REDAKCJI:
Biuro Prasowe
Uniwersytetu Warszawskiego

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel. (+48 22) 55 20 740, 55 24 066
e-mail: pismo-uczelnia@uw.edu.pl
www.uw.edu.pl
www.uw.edu.pl/dla-mediow

ZDJĘCIA (jeśli nie zaznaczono inaczej):
Mirosław Kaźmierczak

WYDAWCA:
Wydawnictwa UW
Nowy Świat 4, 00-497 Warszawa

PROJEKT GRAFICZNY, SKŁAD:
Anna Zagrajek, Studio Układanka

DRUK:
Drukarnia POZKAL

NAKŁAD:
3000 egz.

OKŁADKA:
Graficzna aranżacja dot. szkół doktor-
skich, rys. Anna Zagrajek.
Okładka 4: fotografia Art Lasovsky,
Unsplash

Redakcja zastrzega sobie prawo do
redagowania, dokonywania skrótów
oraz odmowy publikacji nadesłanych
materiałów. Redakcja nie odpowiada
za treść reklam.

NOWY SYSTEM KSZTAŁCENIA DOKTORANTÓW NA UW

17 kwietnia Senat UW przyjął ramowe zasady organizacji szkół doktorskich oraz zasady rekrutacji doktorantów na rok 2019/2020. Tego samego dnia rektor Marcin Pałys wydał zarządzenia w sprawie utworzenia 4 szkół doktorskich na UW oraz powołania pełniących obowiązki dyrektorów szkół.

W uchwale w sprawie rozstrzygnięć kierunkowych w związku z przygotowaniem nowego Statutu UW, którą senatorowie przegłosowali w listopadzie ubiegłego roku, założono, że na uniwersytecie powstaną co najmniej 4 szkoły doktorskie. Jest to zgodne z nową ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, której zapisy mówią o stopniowym wygaszaniu studiów III stopnia i zastąpieniu ich interdyscyplinarnymi szkołami. Ustawa zmieniała statut doktoranta, który ze studenta stanie się w przyszłym roku akademickim asystentem naukowym skupionym na realizacji projektu badawczego. Każdy doktorant w szkole doktorskiej będzie otrzymywał stypendium.

Od połowy lutego na uczelni działają cztery powołane przez rektora zespoły doradcze ds. organizacji szkół doktorskich: międzydziedzinowej szkoły doktorskiej, szkoły doktorskiej nauk ścisłych i przyrodniczych,

szkoły doktorskiej nauk społecznych, szkoły doktorskiej nauk humanistycznych. Ich pracę koordynują odpowiednio: prof. Maciej Abramowicz z Wydziału „Artes Liberales”, prof. Jerzy Tiuryn z Wydziału Matematyki, Informatyki i Mechaniki, prof. Paweł Swianiewicz z Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych oraz prof. Cezary Cieśliński z Wydziału Filozofii i Socjologii. Członkiem każdego z nich jest przedstawiciel samorządu doktorantów.

Zadaniem zespołów jest przygotowanie projektów dokumentów związanych z funkcjonowaniem szkół, w tym m.in. regulaminu szkoły, zasad rekrutacji, odbywania studiów, ewaluacji, ramowego programu kształcenia, zasad współpracy z innymi ciałami wewnątrz uniwersytetu.

W wyniku współpracy rektorów i zespołów doradczych, przy udziale samorządu doktorantów, opracowano Ramowe zasady organizacji szkół doktorskich na UW, które

były przedmiotem obrad Senatu podczas dwóch kwietniowych posiedzeń – 3 oraz 17.

Na posiedzeniu 17 kwietnia senat przyjął uchwałę w sprawie ramowych zasad. Będą one obowiązywać do czasu przyjęcia docelowych dokumentów regulujących działanie szkół, w szczególności regulaminów. Pierwszy regulamin szkoły – osobny dla każdej z nich – przedstawi do zatwierdzenia senatowi rektor, po zaopiniowaniu przez zespół doradczy ds. organizacji danej szkoły. Regulamin każdej szkoły powinien zostać opublikowany do 30 czerwca 2019 r. Będzie on obowiązywał od 1 października 2019 r. do 31 grudnia 2020 r.

Również 17 kwietnia rektor wydał zarządzenie w sprawie utworzenia 4 szkół doktorskich: nauk humanistycznych, nauk społecznych, nauk ścisłych i przyrodniczych, międzydziedzinowej. Obowiązki dyrektorów pełnią przewodniczący zespołów doradczych ds. organizacji szkół.

ORGANIZACJA SZKÓŁ DOKTORSKICH wg ramowych zasad przyjętych przez Senat UW 17 kwietnia

DYREKTOR

- › wyłaniany w drodze konkursu i powoływany przez rektora, pierwszy konkurs powinien zostać rozstrzygnięty do 31 sierpnia 2020 r., do tego czasu szkołą kieruje p.o. dyrektora, powołany przez rektora,
- › jego kadencja trwa 4 lata,
- › współpracuje z radą szkoły doktorskiej, radami dyscyplin naukowych, radą dziedzin naukowych, a także władzami jednostek, w ramach których doktoranci prowadzą swoje badania będące podstawą rozprawy doktorskiej (doktorant prowadzi badania w jednostce promotora),
- › jest odpowiedzialny za przedstawianie senatowi projektu regulaminu szkoły, projektu zasad rekrutacji, a także wniosków o utworzenie, zamknięcie lub wprowadzenie zmian do programu kształcenia,
- › przygotowuje strategię szkoły oraz – we współpracy z radą szkoły – zasady ewaluacji,
- › dba o prawidłowy przebieg procesu rekrutacji, kształcenia i oceny śródkresowej doktorantów i opieki promotorskiej.

RADA SZKOŁY DOKTORSKIEJ

- › zasiadają w niej przedstawiciele wszystkich dyscyplin lub dziedzin reprezentowanych w szkole oraz dwaj przedstawiciele doktorantów; członkowie rady są powoływani przez rektora po zasięgnięciu opinii odpowiednich rad naukowych dyscyplin oraz rady naukowej dziedzin, a także samorządu doktorantów,
- › kadencja rady trwa 4 lata, pierwsza kadencja rady kończy się 31 sierpnia 2020 r.,
- › ocenia działalność dyrektora szkoły,
- › współpracuje z dyrektorem przy przygotowywaniu zasad ewaluacji,
- › opracowuje projekty programów kształcenia, które muszą być zatwierdzone przez senat,
- › opiniuje przygotowane przez dyrektora zasady rekrutacji, strategię, regulamin oraz wnioski o utworzenie, zamknięcie lub wprowadzenie zmian do programu kształcenia.

REKRUTACJA DO SZKÓŁ DOKTORSKICH

Senat przyjął 17 kwietnia także uchwałę w sprawie warunków i trybu postępowania rekrutacyjnego do szkół doktorskich na UW w roku akademickim 2019/2020. Uchwała zakłada, że w ramach szkoły doktorskiej nauk przyrodniczych i ścisłych będzie prowadzona rekrutacja do szkoły środowiskowej utworzonej przez UW oraz Instytut Matematyczny Polskiej Akademii Nauk (Warszawska Szkoła Doktorska Matematyki i Informatyki). Natomiast w ramach międzydziedzinowej szkoły doktorskiej rekrutowani będą doktoranci na program kształcenia Quantitative Psychology and Economics, finansowany z Programu zintegrowanych działań na rzecz rozwoju UW (ZIP).

Celem rekrutacji jest wyłonienie najlepszych kandydatów do szkoły

doktorskiej poprzez ocenę ich dotychczasowych doświadczeń i osiągnięć naukowych, wartości proponowanego projektu badawczego i jego znaczenia dla danej dyscypliny, a także wyników rozmowy kwalifikacyjnej.

Załącznikami do uchwały są szczegółowe zasady rekrutacji do każdej z czterech szkół, gdzie opisano podział miejsc rekrutacyjnych pomiędzy dyscypliny reprezentowane w danej szkole, a także – różne dla każdej dziedziny – kryteria i sposób oceny projektu badawczego, dotychczasowego dorobku i rozmowy kwalifikacyjnej.

Uchwały Senatu UW i zarządzenia rektora dotyczące szkół doktorskich dostępne są w Monitorze UW (monitor.uw.edu.pl) oraz na stronie www.uw.edu.pl/uw-a-nowa-ustawa.

SAMORZĄD DOKTORANTÓW

- › w każdej szkole działa samorząd.

SZKOŁY ŚRODOWISKOWE

- › w szkole doktorskiej może działać szkoła środowiskowa lub wydzielony program kształcenia, których funkcjonowanie reguluje umowa zawarta pomiędzy uniwersytetem i inną jednostką naukową.

REKRUTACJA DO SZKÓŁ DOKTORSKICH NA ROK 2019/2020

SZKOŁA DOKTORSKA NAUK HUMANISTYCZNYCH

p.o. dyrektora dr. hab. Cezary Cieśliński

- › archeologia – 7
- › filozofia – 11
- › historia – 16
- › językoznawstwo – 23
- › literaturoznawstwo – 25
- › nauki o kulturze i religii – 12
- › nauki o sztuce – 6

limit
100
miejsc

SZKOŁA DOKTORSKA NAUK SPOŁECZNYCH

p.o. dyrektora prof. dr. hab. Paweł Swianiewicz

- › ekonomia i finanse – 13
- › geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna – 5
- › nauki o bezpieczeństwie – 4
- › nauki o komunikacji społecznej i mediach – 5
- › nauki o polityce i administracji – 18
- › nauki o zarządzaniu i jakości – 5
- › nauki prawne – 25
- › nauki socjologiczne – 11
- › pedagogika – 5
- › psychologia – 9

limit
100
miejsc

SZKOŁA DOKTORSKA NAUK ŚCISŁYCH I PRZYRODNICZYCH

p.o. dyrektora prof. dr. hab. Jerzy Tiuryn

- › astronomia – 5
- › nauki matematyczne i nauki informatyczne (łącznie)* – 22
- › nauki biologiczne – 17
- › nauki chemiczne – 18
- › nauki fizyczne – 27
- › nauki o ziemi i środowisku – 11

* Rekrutacja w dyscyplinach informatyka i matematyka odbywa się w ramach Warszawskiej Szkoły Doktorskiej Matematyki i Informatyki (UW i PAN).

limit
100
miejsc

MIĘDZYDZIEDZINOWA SZKOŁA DOKTORSKA

p.o. dyrektora prof. dr. hab. Maciej Abramowicz

limit 20 miejsc łącznie w dziedzinach nauk humanistycznych, nauk społecznych i dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych

limit
20
miejsc

dodatkowo 15 miejsc w ramach programu Quantitative Psychology and Economics finansowanego z ZIP

+
15
miejsc

NA STRONIE ZNALEŻĆ MOŻNA:

- » ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, przepisy ją wprowadzające, harmonogram wdrażania oraz rozporządzenia MNiSW,
- » Projekt Statutu UW,
- » uchwały Senatu UW w sprawie szkół doktorskich: w sprawie rozstrzygnięć kierunkowych w związku z przygotowaniem nowego Statutu UW, ramowe zasady organizacji szkół oraz zasady rekrutacji na rok akademicki 2019/2020,
- » zarządzenia rektora UW w sprawie utworzenia szkół doktorskich i powołania pełniących obowiązki dyrektorów szkół,
- » uchwały Senatu UW w sprawie rady uczelni: określenia sposobu powołania pierwszej rady, powołania pierwszych członków rady,
- » projekt nowego Regulaminu studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich,
- » „Propozycje postanowień Statutu Uniwersytetu Warszawskiego – aktualny stan prac Zespołu rektorskiego ds. przygotowania projektu statutu UW” – dokument przedstawiony w kwietniu do konsultacji społeczności akademickiej,
- » skład Zespołu rektorskiego ds. przygotowania projektu Statutu UW, 23 zespołów ds. oceny stanu dyscyplin naukowych, zespołów doradczych ds. organizacji szkół doktorskich,
- » aktualności dotyczące wdrażania na UW ustawy i prac nad nowym Statutem UW.

PRACE NAD STATUTEM UW

Rozważania dotyczące kierunków zmian związanych z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce rozpoczęły się na uniwersytecie już w ubiegłym roku akademickim. Dyskusje toczyły się m.in. podczas spotkań otwartych dla społeczności akademickiej oraz w ramach powołanych przez rektora think tanków.

Od początku tego roku akademickiego zespół rektorski zaprezentował po kolei koncepcję szkół doktorskich, nowego modelu kształcenia, zasad powoływania rady uczelni, zasad funkcjonowania rad naukowych dyscyplin i dziedzin, senatu oraz funkcji kierowniczych. Koncepcje te były omawiane m.in. na posiedzeniach Senatu, w komisjach senackich, podczas spotkań zespołu rektorskiego z dziekanami wydziałów i kierownikami innych jednostek, a także na posiedzeniach rad wydziałów.

Efektom dotychczasowej debaty jest dokument opracowany przez powołany w grudniu 2018 r. Zespół rektorski ds. przygotowania projektu Statutu UW „Propozycje postanowień Statutu Uniwersytetu Warszawskiego”. Został on zaprezentowany na stronie internetowej uczelni 11 kwietnia. Dokument dostępny jest na stronie www.uw.edu.pl/uw-a-nowa-ustawa.

„Zespół ds. Statutu, przygotowując dokument, wykorzystał opinie wyrażane podczas dyskusji na posiedzeniach Senatu UW. Głosy senatorów miały decydujący wpływ m.in. na zapisy dotyczące wyboru rektora i składu Senatu” – napisali o genezie dokumentu rektorzy UW. „W porównaniu do wcześniejszych, szeroko prezentowanych dokumentów koncepcyjnych, przepisy dotyczące Rad Naukowych Dyscyplin, szkół doktorskich, Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia, kolegów studiów starały się uwzględnić komentarze wyrażane w dyskusjach toczących się w jednostkach organizacyjnych i stanowiska prezentowane w opiniach organów kolegialnych. Analizowane były także rozwiązania z innych uczelni, z uwzględnieniem jednak specyfiki i ambicji UW jako najlepszej i największej uczelni w Polsce, a także odpowiedzialności, jaka w związku z tym na nas spoczywa” – wyjaśnili, zapraszając jednocześnie wszystkich członków społeczności

akademickiej – pracowników, doktorantów i studentów – do konsultacji.

Uwagi zbierane były poprzez specjalny elektroniczny formularz do 25 kwietnia. W sumie wpłynęło ponad 400 komentarzy.

Dokument prezentowany był także podczas posiedzenia Senatu UW 17 kwietnia. Na podstawie wyników dyskusji senackich oraz nadesłanych uwag opracowywany został „Projekt Statutu UW”. Będzie on przedmiotem obrad Senatu 8 maja. Wtedy rozpocznie się jego pierwsze czytanie, które trwać będzie na kolejnych majowych posiedzeniach (15 i 22 maja). Projekt zostanie także przedłożony do zaopiniowania Radzie uczelni oraz związkowi zawodowemu. W czerwcu odbędzie się drugie czytanie projektu, który wtedy będzie już uwzględniał zmiany wynikające z pierwszego czytania.

Zwieńczeniem wszystkich tych prac będzie uchwalenie przez senat nowego Statutu UW, który – zgodnie z ustawą – powinien zacząć obowiązywać 1 października 2019 r.

„Dotychczas prowadzone na uniwersytecie dyskusje pokazują, jak zróżnicowane są potrzeby naszego środowiska oraz opinie na temat optymalnych dla uczelni rozwiązań. Przy przygotowywaniu ostatecznego kształtu Statutu UW niezbędne będzie więc szukanie kompromisów i pogodzenie różnych punktów widzenia. Nowy statut będzie musiał uwzględniać te propozycje, które będą najlepiej służyły rozwojowi uniwersytetu jako całości.”

PROF. MARCIN PAŁYS, REKTOR UW

NOWY REGULAMIN STUDIÓW

12 marca uniwersytet przedstawił do konsultacji I wersję projektu nowego Regulaminu studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich, przygotowaną we współpracy z przedstawicielami studentów w Senacie UW oraz z Komisji Doraźnej Parlamentu Studentów UW. Projekt opublikowany został na stronie uczelni, a uwagi zbierane były drogą mailową. W sumie nadesłano blisko 240 komentarzy. Na tej podstawie uczelnia przygotowała kolejną wersję projektu Regulaminu zaprezentowaną 4 kwietnia. Będzie ona przedmiotem dyskusji Senatu na jednym z majowych posiedzeń. Projekt dostępny jest na stronie www.uw.edu.pl/uw-a-nowa-ustawa.

RADA UCZELNI

W listopadzie ubiegłego roku Senat UW przyjął uchwałę w sprawie określenia sposobu powołania pierwszej rady uczelni, która jest nowym organem wprowadzonym przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Kadencja rady uczelni przewidziana jest na 4 lata, jednak zgodnie z przepisami przejściowymi kadencja pierwszej rady uczelni trwać będzie krócej – od czerwca 2019 r. do końca 2020 r.

Rada musi zacząć działać jeszcze przed wejściem w życie nowego Statutu UW, ponieważ zajmować się będzie jego opiniowaniem. Do innych zadań rady należeć będzie opiniowanie strategii uczelni oraz sprawozdania

z jej realizacji, monitorowanie gospodarki finansowej i zarządzania uczelnią, a także wskazywanie kandydatów na rektora, po ich zaopiniowaniu przez senat.

W skład rady uczelni według ustawy wchodzić może 6 lub 8 osób oraz przewodniczący samorządu studentów.

Listopadowa uchwała w sprawie określenia sposobu powołania pierwszej rady uczelni zakładała, że rozmowy z kandydatami prowadzić będzie na zlecenie senatu Komitet nominacyjny. Został on powołany w grudniu. Kandydatów do rady zgłaszali senatorowie. Zgłoszonych zostało 16 nazwisk (jedna osoba nie spełniała wymogów formalnych).

Śród zgłoszeń komitet nominacyjny wskazał sześć osób. Kandydatury były dyskutowane podczas posiedzenia Senatu UW 6 marca. Senatorowie wybrali dwóch członków rady. Prof. Janusz Bujnicki z Międzynarodowego Instytutu Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie jest członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk oraz jednym z najczęściej cytowanych polskich badaczy. Prof. Pearl Dykstra z Erasmus University w Rotterdamie jest członkinią the Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences (Holenderskiej Królewskiej Akademii Sztuk i Nauk) oraz jedną z głównych osób doradzających komisarzowi Unii Europejskiej ds. Badań, Nauki i Innowacji.

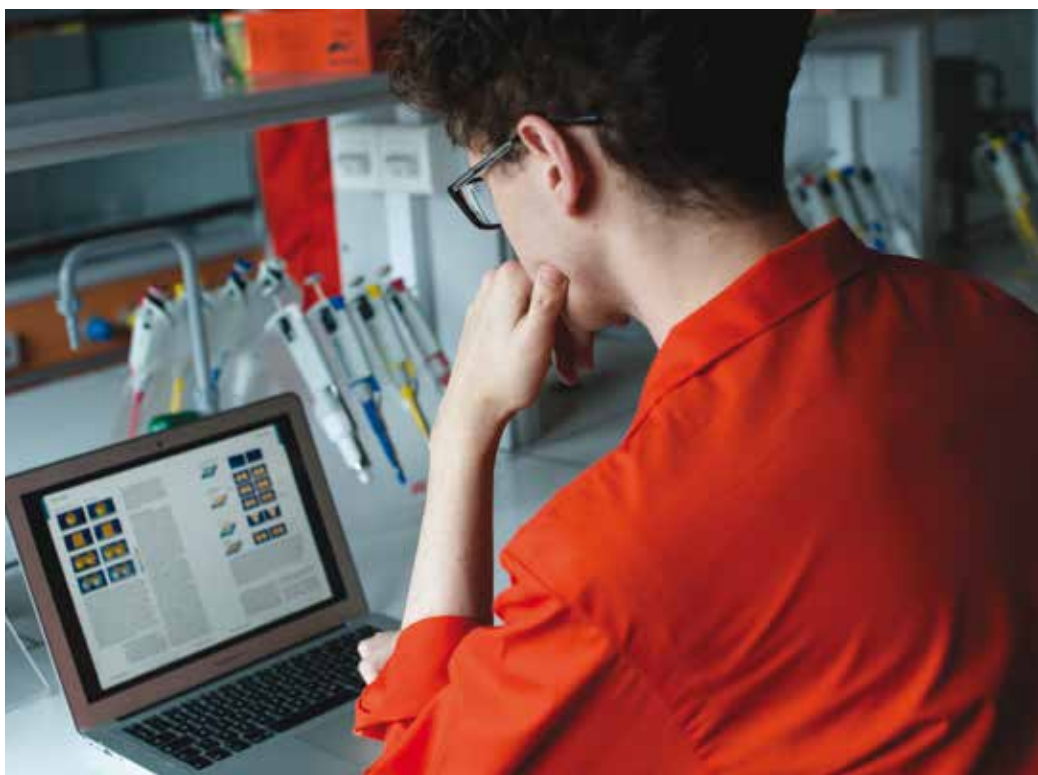
Wyborem kolejnych członków rady uczelni Senat UW zajmie się podczas majowych posiedzeń Senatu.

HARMONOGRAM

Dr Dominik Wasilewski, dotychczasowy zastępca kierownika Biura ds. Wspomagania Rozwoju UW, został koordynatorem ds. wdrożenia zmian wynikających z wprowadzenia nowej ustawy. Do jego zadań należy ustalanie harmonogramów prac w poszczególnych obszarach związanych z dostosowaniem przepisów uczelni do nowej sytuacji prawnej oraz współpraca ze wszystkimi ciałami i jednostkami zaangażowanymi w proces projektowania i wdrażania zmian.

Do końca roku akademickiego Senat UW zbierze się jeszcze siedem razy: 8, 15 i 22 maja, 12 i 26 czerwca oraz 11 i 25 września. Na posiedzeniach w maju i czerwcu zaplanowano dyskusje i głosowania dotyczące:

- › nowego Statutu UW,
- › powołania kolejnych członków pierwszej rady uczelni oraz przewodniczącego rady,
- › Regulaminu studiów oraz programów studiów,
- › regulaminów szkół doktorskich oraz programów kształcenia w szkołach doktorskich,
- › procedury nadawania stopni naukowych.

4EU+ – SZEŚCIU PARTNERÓW, JEDNA WIZJA

Ponad 300 instytucji szkolnictwa wyższego z 31 państw utworzyło 54 konsorcja, które złożyły wnioski w konkursie Komisji Europejskiej „European Universities”. O status uniwersytetu europejskiego stara się Sojusz 4EU+, do którego należy Uniwersytet Warszawski i pięć innych uczelni badawczych.

Z inicjatywą utworzenia uniwersytetów europejskich wyszedł we wrześniu 2017 roku prezydent Francji Emmanuel Macron w trakcie przemówienia o przyszłości Europy na Uniwersytecie Sorbońskim. Rok później KE ogłosiła konkurs dotyczący utworzenia międzynarodowych sieci uczelni, które będą ze sobą współpracowały, m.in. w dziedzinie kształcenia, badań, transferu technologii oraz mobilności naukowców, studentów i pracowników administracji.

Konkurs finansowany jest z programu Erasmus+. Na jego cel przeznaczono 60 mln euro. Do lata komisja konkursowa wyłoni 12 zwycięskich konsorcjów. Każde z nich otrzyma trwający 3 lata grant w wysokości 5 mln euro.

ZŁOŻONE WNIOSKI

W pilotażowym konkursie wzięły udział 54 konsorcja uczelni. Sojusze zrzeszają wszechstronnie kształcące uniwersytety, politechniki i szkoły medyczne. Według statystyk KE w skład 80% sojuszy wchodzi od 5 do

8 partnerskich uczelni. Jednym z istotnych kryteriów, które zostaną wzięte pod uwagę przy ocenie wniosku, jest usytuowanie uniwersytetów wchodzących w skład konsorcjum w różnych regionach Europy.

SOJUSZ 4EU+

Wniosek w konkursie złożył Sojusz 4EU+. To konsorcjum sześciu renomowanych uczelni: Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Sorbońskiego, Uniwersytetu w Heidelbergu, Uniwersytetu Karola w Pradze, Uniwersytetu Kopenhaskiego i Uniwersytetu w Mediolanie. – Łączymy potencjał uniwersytetów, które są otwarte na zmiany i dostosowywanie się do wyzwań społecznych, ekonomicznych i politycznych współczesnego świata – mówi dr. hab. Maciej Duszczak, prorektor UW ds. naukowych.

Uczelnie należące do 4EU+ chcą zacieśniać współpracę dotyczącą badań i kształcenia studentów oraz tworzyć inicjatywy związane z innowacyjnością, transferem technologii i społeczną odpowiedzialnością uniwersytetów.

WAR
SZA
WA

ME
DIO
LAN

WARTOŚCI EUROPEJSKIE I EUROPEJSKA TOŻSAMOŚĆ

Zapytałyśmy rektorów uczelni zrzeszonych w 4EU+ o ich oczekiwania związane z inicjatywą uniwersytetów europejskich oraz członkostwem w sojuszu. Profesor Jean Chambaz, prezydent Uniwersytetu Sorbońskiego, zwrócił uwagę na zapisaną w misji odpowiedzialność 4EU+ za kształtowanie wspólnej europejskiej tożsamości oraz kształcenie przyszłych obywateli. O roli sojuszu w integracji europejskiej, wpływaniu na przyszłość Europy dzięki doskonałości w badaniach i nauczaniu mówi także prof. Bernhard Eitel, rektor Uniwersytetu w Heidelbergu. Prof. Bente Merete Stallknecht, prorektor Uniwersytetu Kopenhaskiego, podkreśla, że sojusz 4EU+ skupia czołowe uniwersytety w swoich krajach, w większości istniejące od stuleci, podlegające licznym reformom i zwraca uwagę na pozytywne zmiany w wprowadzaniu dalszych zmian w skali europejskiej, choć nie ukrywa, że przedsięwzięcie jest rodzajem eksperymentu. Prof. Tomáš Zima, rektor Uniwersytetu im. Karola w Pradze, wymienia bardzo konkretne przedsięwzięcia zaplanowane już przez sojusz, takie jak wspólne kursy czy szkoły letnie. Podkreśla, że współpraca w ramach 4EU+ obejmie różne grupy społeczności akademickich – studentów, naukowców i pracowników administracyjnych.

PA
RYŻ

“The 4EU+ Alliance is a strategic component of Sorbonne Université roadmap that has been conscientiously matured for the last two years. All six partners share the same vision and objectives, and see the Alliance as instrumental to supporting the transformation of our organizations. The articulation and mission of 4EU+ will strongly contribute to the European identity and the education of future citizens. Sorbonne University considers this sharing of resources, perspectives and cultures from the four corners of the continent to be essential and that it will reinforce our strong ties and common European values. 4EU+ is an ambitious and long-term development that can already be illustrated by practical outcomes.”

Prof. Jean Chambaz,
President at Sorbonne University

HEI
DEL
BERG

“Inspired by the speech of President Macron, the 4EU+ Alliance brings together six research-intensive institutions which share the idea of a European University based on academic freedom, meritocratic openness and internationality. The future-oriented dynamics of the Alliance and the breadth of the cooperating disciplines go beyond existing collaborations and enable 4EU+ to create an outstanding European Campus for students, young and experienced researchers. Through its commitment to excellence in research and teaching, the Alliance serves European societies and its people to the highest level, actively contributing to the future of the continent.”

Prof. Bernhard Eitel,
Rector of Heidelberg University

Sojusz został utworzony w 2017 roku. 10 marca 2018 roku Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Sorboński, Uniwersytet w Heidelbergu i Uniwersytet Karola w Pradze podpisały wspólną deklarację w Paryżu. Jesienią tego samego roku do sojuszu dołączyły uczelnie z Mediolanu i Kopenhagi.

Współpraca uniwersytetów opiera się na czterech głównych programach flagowych:

- › zdrowie i zmiany demograficzne w środowisku miejskim,
- › Europa w zmieniającym się świecie: zrozumienie społeczeństw, gospodarek, kultur i języków,
- › transformacja nauki i społeczeństwa poprzez rozwijanie zaawansowanych technologii informacyjnych, obliczeniowych i komunikacyjnych,
- › bioróżnorodność i zrównoważony rozwój.

Powstało już ponad 100 wspólnych projektów badawczych, edukacyjnych i podnoszących kompetencje pracowników. O jednym z projektów („Miasta z rozwiązaniami smart”) piszemy na s. 21.

Sojusz pozyskał do współpracy także 23 partnerów stowarzyszonych. Są wśród nich organizacje pozarządowe, partnerzy biznesowi, organizacje zrzeszające przedsiębiorców i jednostki samorządu lokalnego i terytorialnego: Miasto Stołeczne Warszawa, Praga, Kopenhaga, region metropolitalny Rhein-Neckar.

POLSKA REPREZENTACJA

Do konkursu Komisji Europejskiej zgłosiły się też inne konsorcja z udziałem polskich uczelni. Uniwersytet Jagielloński tworzy sojusz UNA EUROPA razem z m.in. Katolickim Uniwersytetem w Leuven, Uniwersytetem Bolońskim i Uniwersytetem w Edynburgu. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu współtworzy konsorcjum EPICUR, do którego należą także m.in. uniwersytety w Strasburgu, Fryburgu i Amsterdamie, a Uniwersytet Wrocławski należy do InclusU (razem z m.in. uniwersytetami w Malmö, Minho oraz w Lille). Uniwersytet Gdański współtworzy konsorcjum SEA-EU (European University of the Seas) m.in. wraz z uniwersytetami w Cádiz, Splicie i Kilonii.

Uczelnie partnerskie 4EU+

- › Uniwersytet Karola w Pradze
- › Uniwersytet w Heidelbergu
- › Uniwersytet Sorboński
- › Uniwersytet Kopenhaski
- › Uniwersytet w Mediolanie
- › Uniwersytet Warszawski

4E+ w liczbach:

- › studenci:
286,940
- › nauczyciele akademicy:
23,680
- › pozostali pracownicy:
26,350
- › projekty Erasmus+:
243
- › środki z Horyzontu 2020:
368 mln euro
- › projekty ERC:
115

Aktywny sojusz

W warsztatach i spotkaniach organizowanych przez uniwersytety należące do sojuszu w ostatnim roku wzięło udział ponad 200 pracowników. 18 marca tego roku prof. Marcin Pałys, rektor Uniwersytetu Warszawskiego i prof. Jean Chambaz, prezydent Uniwersytetu Sorbońskiego prezentowali działalność sojuszu podczas I Polsko-Francuskiego Forum Rektorów i Prezydentów Uniwersytetów, które odbyło się na Sorbonie. Także w marcu na UW odbyło się spotkanie dyrektorów i przedstawicieli bibliotek akademickich. Rozmawiano m.in. o wsparciu bibliotek na rzecz humanistyki cyfrowej oraz rozwoju kompetencji bibliotekarzy poprzez dzielenie się wiedzą, program liderski i organizowanie specjalistycznych webinarów. Kandydaci na studia na UW mogli się zapoznać z działalnością sojuszu podczas Dnia Otwartego na UW zorganizowanego 27 kwietnia.

Nadchodzące wydarzenia:

- › 8-12 maja – festiwal Wiosna Chórów (Warszawa)
- › 23 maja – spotkanie Komitetu Sterującego – rektorów i prorektorów uczelni (Praga)
- › 13-14 czerwca – inauguracja inicjatywy badawczej „4EU+ przeciw rakowi” (Paryż)

“The University of Copenhagen joined this alliance to learn and share good practices but most of all to have a positive impact on the European science and education landscape and to provide even better opportunities for our excellent researchers and students. The university is all about nurturing talents. With this alliance, we hope to find new ways to do just that through mobility, collaboration and educative innovation.

All of the universities in 4EU+ are leading institutions in their respective countries. Most of us have existed for hundreds of years. Throughout history, our institutions have been reformed and fine-tuned many times in order to become the world class universities that we see today. I believe it is time to add one more layer to this evolution – a European layer. We have yet to figure out how to add this layer, but with 4EU+ we have created a perfect frame for this kind of policy experiment. We always talk about the endless opportunities and synergies we could achieve if we could act a bit more in concert and not always have to invent each our own way of doing things. Now it is time to walk the talk.”

Prof. Bente Merete Stallknecht,
Prorector of the University of Copenhagen

“As rector of Charles University, I can say that we have big plans with the 4EU+ Alliance, which has brought together six major universities. Our main goal is to broaden the creative collaboration of research teams that are being or have already been created. In addition to scientific collaboration, we also want to add innovative pedagogy, make the exchange of students and scientists easier, as well as to provide for smoother knowledge transfer. Further to this, we would like to introduce new joint courses, summer and doctoral. Thanks to the Alliance, we will be able to maintain and develop academic values and make the academic world more trustworthy better than ever before. By the Alliance, we want to shape the upcoming generations to be open, socially active and critically thinking citizens able to communicate with people speaking other languages.

The 4EU + Alliance will enable all six participating universities to learn from one another, share experiences and further develop their strengths. The collaboration will involve students, researchers, but also administrative officers, and will teach us new management ways, some of which we will be able to share. Twenty-three associated partners from the government, business and civil sectors will help us facilitate the transfer of knowledge, find internships for our students, and last but not least get feedback on our curricula.”

Prof. Tomáš Zima, Rector of Charles University

3 PLATFORMY FEDERACJI

Badania, dostęp do infrastruktury oraz transfer technologii i komercjalizacja wyników badań to trzy główne obszary, w ramach których Uniwersytet Warszawski i Warszawski Uniwersytet Medyczny będą współpracować po utworzeniu federacji. Taką wizję wypracowały zespoły ds. federalizacji działające na obu uczelniach.

Informacje o federalizacji UW i WUM publikowane są na bieżąco na stronie www.uw.edu.pl/federalizacja-uw-i-wum

„UW i WUM są komplementarne, w wielu obszarach badawczych uzupełniają się. Dzięki federalizacji chcemy osiągnąć więcej niż suma naszych potencjałów. Fizyczna bliskość na Ochocie także sprzyja dobrej współpracy. Chcielibyśmy wykorzystać stworzenie federacji do wzrostu pozycji międzynarodowej naszych uczelni, wzrostu reputacji, rozpoznawalności i widoczności w obiegu międzynarodowym, zarówno jeśli chodzi o badania, kształcenie, jak i trzecią misję, czyli oddziaływanie naszych uniwersytetów na otoczenie.”

PROF. MARCIN PAŁYS, REKTOR UW

Od grudnia ubiegłego roku zespoły powołane przez rektorów UW i WUM pracują nad koncepcją federalizacji obu uczelni. Przewodniczącym zespołu ze strony UW jest Jacek Cichocki, natomiast ze strony WUM prof. Krzysztof Filipiak, prorektor ds. umiędzynarodowienia, promocji i rozwoju. Zespoły spotykają się regularnie. Konsultują też swoje propozycje z kancle-
rjami i kvestorami uczelni.

Ostatnie spotkanie obu zespołów odbyło się 10 kwietnia na WUM. Omawiano na nim założenia do statutu federacji. Dokument ma posłużyć biuram prawnym obu uczelni do przygotowania projektu statutu. Zgodnie z ustawą statut musi zostać przedstawiony do zaopiniowania Ministerstwu Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz do zatwierdzenia przez senaty obu uczelni. Wtedy UW i WUM będą mogły podpisać umowę federalijną.

W trakcie kwietniowego spotkania członkowie zespołów rozmawiali o szczegółowych zapisach statutowych dotyczących organów federacji, trybu ich powoływania oraz kompetencji, organizacji federacji, w tym jej administracji, a także o sprawach finansowych i zarządzaniu mieniem.

Planowane zadania federacji:

- › wspólne prowadzenie wybranych badań, udział w konkursach grantowych, wspieranie międzyuczelnianych zespołów badawczych,
- › zapewnianie łatwego dostępu do infrastruktury i bibliotek partnerskiej uczelni,
- › współpraca w zakresie kształcenia doktorantów,
- › umożliwienie studentom i doktorantom wspólnego działania w kołach naukowych i inkubatorach przedsiębiorczości,
- › współpraca w zakresie transferu technologii i komercjalizacji wyników badań naukowych.

Federacje będą miały osobną osobowość prawną w stosunku do tworzących je instytucji oraz będą zupełnie nowym typem podmiotu w systemie polskiej nauki i szkolnictwa wyższego. Dlatego konieczne jest uwzględnienie ich specyfiki jako beneficjentów konkursów, w których przyznawane są środki na projekty naukowe. O szczegółowych zagadnieniach prawnych związanych z pozyskiwaniem przez przyszłe federacje grantów rozmawiano podczas spotkania zorganizowanego z inicjatywy UW i WUM 26 marca w Bibliotece Uniwersyteckiej. W dyskusji uczestniczyli rektorzy obu uczelni – prof. Marcin Pałys i prof. Mirosław Wielgoś, członkowie zespołów ds. federalizacji, a także przedstawiciele MNiSW, MZ, NCN, NCBR, NAWA, FNP oraz działającej od niedawna Agencji Badań Medycznych.

Uczestnicy spotkania rozmawiali na temat uprawnień do składania wniosków w konkursach w imieniu federacji oraz sytuacji, w których o te same środki ubiegająby się zespoły reprezentujące federację oraz zespoły z uniwersytetów ją tworzących. Dyskutowano też o zagadnieniach związanych z udzielaniem zamówień publicznych, w tym o świadczeniu usług na rzecz federacji przez instytucje ją tworzące. Zastanawiano się nad formą zatrudniania naukowców realizujących granty zdobyte przez federację, ale będących pracownikami uniwersytetów. Poruszono także tematy przenoszenia na uczelnie prawa własności do aparatury zakupionej z grantu czy kwestie odpowiedzialności finansowej związanej z realizacją projektu. Uczestnicy spotkania rozmawiali też o wpływie powołania federacji na parametryzację dyscyplin naukowych oraz podział subwencji dla szkół wyższych.

UW i WUM to nie jedyne polskie uczelnie, które planują federalizację. O skorzystaniu z możliwości stworzonej przez nową ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce myślą także uczelnie opolskie i krakowskie.

Spotkanie 19 marca,
fot. Dział Fotomedyczny WUM

WYRÓŻNIONYCH PRACOWNIKÓW UW

Katarzyna Bieńko

Prowadzą badania na najwyższym poziomie, zdobywają krajowe i międzynarodowe granty, są cenionymi dydaktykami i popularyzatorami nauki. 134 naukowców Uniwersytetu Warszawskiego zostało wyróżnionych przez rektora. Te osoby otrzymały zwiększone wynagrodzenie.

Uroczystość wręczenia wyróżnień rektora Uniwersytetu Warszawskiego odbyła się po raz piąty. Podczas wydarzenia prof. Marcin Pałys, rektor UW podkreślił, że wśród tegorocznych laureatów są osoby, które mają szczególnie wkład w rozwój uniwersytetu oraz wzrost jego pozycji i prestiżu. Niektórzy z nich mogą się pochwalić doskonałymi przedsięwzięciami badawczymi, odbijającymi się szerokim echem w świecie naukowym i w społeczeństwie. Inni prowadzą wyjątkowe wykłady, seminaria lub inne inicjatywy dydaktyczne.

„Bardzo chciałbym, aby osoby, które mają szczególny wkład w rozwój nauki i wybitne osiągnięcia dydaktyczne, wiedziały, że je dostrzegamy i że doceniamy to, co robią.”

PROF. MARCIN PAŁYS,
REKTOR UW

W 2015 roku rektor UW stworzył specjalny fundusz, z którego co roku wypłacane jest okresowe zwiększone wynagrodzenie dla najlepszych pracowników. Kandydatów do tego wyróżnienia wskazywały poszczególne wydziały UW. To, ilu pracowników danej jednostki otrzyma wyróżnienia, zależy od jej naukowej

aktywności, m.in. od liczby grantów realizowanych w jednostce. Najwięcej nagrodzonych osób pracuje na wydziałach Fizyki – 16, Matematyki, Informatyki i Mechaniki – 13, Chemii – 10 oraz Historycznym – 10. Pełna lista wyróżnionych osób znajduje się na stronie internetowej uczelni.

OD BADACZY PO DYDAKTYKÓW

Dr hab. Bartłomiej Rokicki pracuje na Wydziale Nauk Ekonomicznych. Zajmuje się zagadnieniami związanymi m.in. z rozwojem regionalnym, rynkami pracy i modelowaniem makroekonomicznym. Na wydziale realizuje szereg grantów badawczych, a jego prace są publikowane w międzynarodowych czasopiśmie ekonomicznych o wysokim wskaźniku cytowań. – Obecnie pracuję nad trzema projektami finansowanymi z grantów Narodowego Centrum Nauki. Przedsięwzięcia zostały

nagrodzone w ramach konkursów Harmonia, Opus i Sonata Bis. W ostatnim roku moje prace ukazały się w pismach „Regional Studies, Spatial Economic Analysis” oraz „Journal of Transport Geography” – mówi wyróżniony ekonomista.

Dr Jeong In Choi jest starszym wykładowcą w Zakładzie Koreanistyki na Wydziale Orientalistycznym. Zajmuje się m.in. językoznawstwem i tłumaczeniami. – Wyróżnienie jest dla mnie wielkim zaszczytem. Niezmiennie się cieszę, że moje wysiłki dydaktyczne i badawcze ostatnich lat zostały docenione – tłumaczy lektorka języka koreańskiego. Koreanistyka na UW jest jednym z najpopularniejszych kierunków pod względem liczby osób na miejsce. W zeszłym roku o jeden indeks ubiegało się dziewiętnaście osób. – Praca ze studentami sprawia mi ogromną radość. Ucząc się języka, poznajemy drugą kulturę, inny sposób myślenia, otwieramy się na nowe idee. Obserwowanie postępów, jakie czynią w nauce studenci, daje mi satysfakcję. Wymiana doświadczeń jest obustronna – ja również wiele się od nich uczę – dodaje dr Jeong In Choi.

Dr Danuta Solecka jest pracownikiem Wydziału Biologii. Specjalizuje się w biochemii i fizjologii roślin. Jest cenionym nauczycielem akademickim i popularyzatorem nauki – prowadzi wykłady i zajęcia m.in. na Festiwalu Nauki, Nocy Biologów czy „Dniu Badyła”. – Wyróżnienie rektora jest dla mnie bardzo ważnym świadectwem zauważenia i docenienia mojej pracy dydaktycznej. Podkreślam, że właśnie pracy dydaktycznej, bo jestem chyba pierwszą osobą na wydziale, która dostała to wyróżnienie właśnie za pracę ze studentami i działania popularyzatorskie – mówi dr Danuta Solecka. – Otrzymanie takiego wyróżnienia jest bardzo motywujące, czuje się docenienie ze strony wydziału oraz władz uniwersytetu. Jest to znakomita zachęta do dalszej pracy – dodaje. Kilka miesięcy temu dr Solecka została wyróżniona także nagrodą dydaktyczną rektora dla nauczycieli akademickich.

REKTOR MARCIN PAŁYS W ZARZĄDZIE EUA

Prof. Marcin Pałys, rektor UW został wybrany do zarządu European University Association. EUA zrzesza ponad 800 uczelni z 48 krajów, ma kluczową rolę w procesie bolońskim i wpływa na politykę unijną dotyczące szkolnictwa wyższego, badań i innowacji.

Wybory nowego przewodniczącego oraz członków zarządu odbyły się w połowie kwietnia na Uniwersytecie Sorbońskim w trakcie dorocznej konferencji EUA. O stanowisko przewodniczącego starało się 2 kandydatów, o wejście do zarządu 7. Wyboru dokonuje zgromadzenie generalne.

W skład zarządu EUA wchodzi prezydent oraz 8 członków, w tym dwóch wiceprezydentów. Wszyscy są obecnymi lub byłymi rektorami uczelni członkowskich stowarzyszenia. Rada jest odpowiedzialna za kształtowanie polityki stowarzyszenia i planowanie jego działań. Kadencja członków trwa 4 lata.

Profesor Pałys aktywnie angażował się w działania EUA, był m.in. członkiem Grupy Ekspertskiej RIS3. W latach 2011-2013 pełnił też funkcję eksperta External Advisory Group dla inicjatyw flagowych Komisji Europejskiej (FET Flagship projects).

UW W RAPORCIE EUA

Uniwersytet jest jedną z 9 uczelni omówionych w raporcie „The Role of Universities in Regional Innovation Ecosystems” przygotowanym przez European University Association. Publikacja poświęcona jest działaniom uczelni na rzecz rozwijania innowacyjności. W raporcie przeanalizowano kwestie dotyczące rozwijania badań i programów interdyscyplinarnych, wprowadzania innowacyjnych metod nauczania czy wspierania rozwoju nowych kompetencji przydatnych na rynku pracy.

Publikacja zawiera wiele przykładów działań podejmowanych przez UW, w tym m.in. inwestycje infrastrukturalne realizowane w ramach

programu wieloletniego czy nowe formy kształcenia oparte na nauczaniu projektowym, wprowadzane przez Wydział Fizyki UW.

Oprócz UW w raporcie zostały opisane też inne uczelnie europejskie: uniwersytety Aalto, Masaryka, Sorboński, Techniczny w Monachium, w Manchesterze, Technologiczny w Katalonii, w Minho, a także Politechnika w Eindhoven.

Raport dostępny jest na stronie EUA: <https://eua.eu>.

WARSZAWA W ŚWIELE BADAŃ NAUKOWYCH

Odpowiedzialna wspólnota, Wygodna lokalność, Funkcjonalna przestrzeń oraz Twórcze środowisko to cztery cele strategiczne wymienione w „Strategii #Warszawa2030”, opublikowanej w maju ubiegłego roku przez władze miasta. To także tytuły czterech sesji konferencji, którą pod koniec marca zorganizował Urząd m.st. Warszawy we współpracy z uniwersytetem.

Naukowcy ze stołecznych uczelni – UW, SGGW, SGH, PW, ASP – mieli okazję zaprezentować swoje badania, których wyniki mogą przyczynić się do rozwoju miasta oraz lepszego zrozumienia potrzeb jego mieszkańców. Wystąpienia dotyczyły m.in. rewitalizacji przestrzeni miejskiej, dostępności usług publicznych czy terenów zielonych w Warszawie.

Wszystkie prezentacje z czterech sesji dostępne są na stronie <http://2030.um.warszawa.pl/warszawa-w-swietle-badan-naukowych>.

POLSKI SZEKSPIR

Pod taką nazwą uruchomiono cyfrowe repozytorium polskich tłumaczeń dzieł Williama Shakespeare'a. Na stronie internetowej <http://polskieszekspir.uw.edu.pl> można zapoznać się z kolekcją XIX-wiecznych przekładów dramatów szekspirowskich. Dostępne są tu również m.in. opracowania przedstawiające okoliczności powstania tekstów i sylwetki tłumaczy. – Rekonstrukcja indywidualnych przedsięwzięć przekładowych przynosi wiele, dotąd nieznanych, informacji o socjologicznych i psychologicznych uwarunkowaniach aktywności tłumaczy. Otwiera też drogę do poszerzonych, interdyscyplinarnych

badań nad polskimi tłumaczeniami Shakespeare'a w XIX wieku i specyfiką recepcji dramatu w przekładzie – mówi prof. Anna Cetera-Włodarczyk z Wydziału Neofilologii.

Repozytorium powstało w ramach realizacji projektu Wydziału Neofilologii finansowanego ze środków Narodowego Centrum Nauki. W prace nad nim zaangażowane było też Centrum Kompetencji Cyfrowych UW. Otwarcie drugiej części repozytorium „Polski Szekspir UW – Moduł XX i XXI wiek” planowane jest na 2021 rok.

NATOVERSITY NA UW

Centrum Europejskie UW otrzymało grant finansowany przez NATO Public Diplomacy Division na realizację projektu edukacyjnego NATOversity promującego wśród studentów z Polski i Węgier działania Sojuszu Północnoatlantyckiego.

W ramach projektu odbędzie się m.in. gra symulacyjna sytuacji konfliktowej oraz seminarium poświęcone dezinformacji i fake newsom.

Powstanie również film dokumentalny, w którym zostaną przedstawione poglądy studentów z Polski i Węgier dotyczące przyszłości NATO.

Projekt realizowany jest we współpracy z NATO Public Diplomacy Division (PDD) oraz Pázmány Péter Catholic University na Węgrzech. Grant został przyznany z okazji 70. rocznicy powołania Sojuszu Północnoatlantyckiego.

WYJAZD STUDYJNY DO IZRAELA

W ramach programu „Wspierania postaw tolerancji i otwartości wśród studentów i studentek Wydziału Pedagogicznego UW”, w marcu zorganizowano wyjazd studyjny grupy studentów i doktorantów do David Yellin College of Education w Jerozolimie. Wyjazd miał na celu rozwój kompetencji międzykulturowych uczestników oraz wymianę doświadczeń między studentami obu instytucji.

W czasie pobytu studenci i doktoranci z UW uczestniczyli w wykładach i warsztatach z izraelskimi studentami. Odwiedzili także instytucje kulturalne, historyczne i edukacyjne, w tym Muzeum Pogranicza, Instytut Pamięci Męczenników i Bohaterów Holocaustu Yad Vashem

oraz Susan's House – instytucję, która oferuje pracę nastolatkom zagrożonym wykluczeniem społecznym. W szkole, która działa przy David Yellin College of Education, studenci z UW przeprowadzili zajęcia dla uczniów o wielokulturowości.

– Realne doświadczenie kontaktu z mieszkańcami Izraela pozwoliło nam zbudować własne przekonania na temat trudności dialogu między odmiennymi kulturami. Wróciliśmy wzbogaceni o nowe doświadczenia naukowe i dydaktyczne – podsumowują wyjazd jego uczestnicy. Rezultatem projektu będą publikacje naukowe, przygotowywane pod kierunkiem pracowników naukowych Wydziału Pedagogicznego.

ROCZNICA MARCA '68

51 lat temu na kampusie głównym UW odbył się wiec protestacyjny przeciwko ograniczaniu wolności słowa oraz polityce ówczesnych władz państwa. Demonstracja zapoczątkowała falę studenckich protestów w całym kraju. Wydarzenia z 8 marca 1968 r. zostały uczczone podczas uroczystości pod pamiątkową tablicą przy bramie głównej UW.

– Zryw wolnościowy, który został zapoczątkowany przez studentów Uniwersytetu Warszawskiego, a później rozlał się na wiele innych miast i uczelni w całym kraju, był jednym z pierwszych tego typu ruchów w komunistycznej Polsce. Wydarzenia marcowe pozostają w pamięci społeczności UW. Mam nadzieję, że to, w jaki sposób wykladamy i o czym mówimy, pozwoli, by podobne kryzysy nigdy więcej się nie powtórzyły

– powiedział dr hab. Maciej Duszczyk, prorektor UW ds. naukowych, otwierając rocznicową uroczystość.

Pod tablicą upamiętniającą studencką manifestację z 1968 r. zgromadzili się uczestnicy wydarzeń, przedstawiciele władz, pracownicy i studenci UW, reprezentanci stołecznego samorządu, NSZZ „Solidarność” UW oraz parlamentarzyści.

8 marca na UW odbyło się spotkanie z prof. Madeleine Albright, sekretarz stanu USA w latach 1997-2001. Jej wizyta związana była z wydaniem polskiej wersji językowej jej książki *Faszyzm. Ostrzeżenie*. Nagranie ze spotkania dostępne jest na uniwersyteckim kanale YouTube. W marcu UW odwiedzili także: Günter Verheugen, były członek Komisji Europejskiej, oraz Thorbjørn Jagland, sekretarz generalny Rady Europy.

16 marca odbył się Dzień Odkrywców Kampusu Ochota. Uczestnicy mogli wziąć udział w warsztatach, pokazach, wykładach oraz atrakcjach specjalnych – dyktandzie naukowym, pokazie reakcji chemicznych w ciemnościach i panelu interdyscyplinarnym „Alicja w krainie nauki”. Miesiąc później, 27 kwietnia na kampusie przy Krakowskim Przedmieściu odbył się dzień otwarty UW dla kandydatów na studia. Uczestnicy mogli porozmawiać z wykładowcami i studentami, zapoznać się z zasadami rekrutacji oraz poznać ofertę dydaktyczną poszczególnych wydziałów i jednostek.

UW W POWIEŚCIACH CHIŃSKIEJ DOKTORANTKI

Uniwersytet stał się bohaterem, a stolica Polski tłem powieści napisanych przez Feng Ping. Autorka jest Chinką, która ukończyła studia II stopnia na kierunku stosunki międzynarodowe na UW. Obecnie przygotowuje rozprawę doktorską na WNPiSM. Będzie ona poświęcona chińskiej polityce zagranicznej wobec państw Europy Środkowo-Wschodniej po 1949 r.

Jej zainteresowanie relacjami polsko-chińskimi przyczyniło się do powstania trzech książek: *Roads seeking*, *The way in the front* oraz *Love in Warsaw*.

Roads seeking opisuje życie azjatyckich przedsiębiorców w Polsce oraz charakteryzuje chińskie społeczności w Warszawie. *The way in the front* jest debiutem literackim autorki. To powieść o doświadczeniach

chińskiej dziewczyny ze wsi walczącej o lepszą przyszłość. Książkę zarekomendował prof. Roman Kuźniar z WNPiSM, pisząc: „Od pierwszych zajęć, które prowadziłem dla studentów na jej roku, Feng Ping wyróżniała się głębokim zainteresowaniem Polską oraz gotowością odkrycia powiązań łączących Polaków i Chińczyków”. Ostatnia z trzech książek poświęcona jest perypetiom zagranicznych studentów na UW.

– Zanim ukończyłam studia magisterskie na UW, myślałam o podsumowaniu swojego życia w Polsce i upamiętnieniu cennego czasu tu spędzonego. Tak narodził się pomysł napisania powieści *Love in Warsaw* – tłumaczy Feng Ping i dodaje: – Uniwersytet, jak to przedstawiono w powieści, jest miejscem zapewniającym studentom możliwość podążania za swoimi marzeniami. Stanowi pole do nieskrępowanej, swobodnej dyskusji i odznacza się multikulturowością.

KRÓTKO I NA TEMAT

15 marca na **Wydziale Chemii** odsłonięto **tablice pamiątkowe** poświęcone p. Wiesławie „Wiesi” Sulewskiej, która przez ponad 20 lat kierowała działem studenckim wydziałowego dziekanatu oraz p. Wojciechowi „Wojtkowi” Ochmańskiemu, którzy przez ponad 35 lat był kierownikiem warsztatów wydziału.

Biblioteka Uniwersytecka uruchomiła usługę „**Zakup Decyzją Czytelnika**”, która jest odpowiednikiem rozpowszechnionej na świecie opcji Demand-Driven Acquisition (DDA). BUW umożliwia zapoznanie się z kolekcją 200 tysięcy e-książek z różnych dziedzin nauki. Każda osoba posiadająca ważne konto biblioteczne może zdecydować, która z nich zostanie kupiona przez bibliotekę.

Od połowy marca studenci i pracownicy UW mogą pobierać aplikację **Mobilny USOS na urządzenia z systemem iOS**. To stworzony z myślą o użytkownikach smartfonów program, który ma poprawić funkcjonalność USOS jako systemu do obsługi toku studiów. Użytkownicy urządzeń z systemem Android mają dostęp do Mobilnego USOS-a od października 2018 r.

ODZNACZENIA I WYRÓŻNIENIA

Anna Wołodko, dyrektor BUW, została wybrana do rady głównej Online Computer Library Center Global Council, która zrzesza ponad 70 tys. bibliotek ze 170 krajów. Celem rady jest upowszechnianie i optymalizacja wymiany informacji katalogowej z użyciem nowych technologii. Prowadzony przez OCLC katalog zawiera metadane ponad 2 miliardów obiektów bibliotecznych. W radzie OCLC zasiada 20 osób, w tym 5 przedstawicieli bibliotek europejskich. Jej kadencja zaczyna się 1 lipca.

Jakub Boguta, Konrad Paluszek i Mateusz Radecki zdobyli jeden ze złotych medali podczas finału tegorocznej edycji Akademickich Mistrzostw Świata w Programowaniu Zespołowym. Studenci Wydziału Matematyki, Informatyki i Mechaniki rozwiązali osiem z jedenastu przygotowanych przez organizatorów zadań, zajmując czwarte miejsce. Zawody odbywały się w Porto. Wystartowało w nich 135 drużyn z całego świata.

Studenci z Wydziału Nauk Ekonomicznych UW brali udział w międzynarodowym konkursie tradingowym Rotman International Trading Competition, który odbył się w lutym w Toronto. Konkurencję obejmowały m.in. wycenę instrumentów finansowych, zarządzanie ryzykiem kredytowym i ryzykiem płynności, handel algorytmiczny i handel zmiennością. W zawodach brały udział 52 drużyny. Zespół z UW zajął 19. miejsce.

Podczas Poznańskich Targów Książki **Wydawnictwa UW** otrzymały Nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w konkursie na najlepszą książkę akademicką. Wyróżniona publikacja to książka dr. hab. Macieja Ptaszyńskiego z Wydziału Historycznego UW pod tytułem *Reformacja w Polsce a dziedzictwo Erazma z Rotterdamu*.

ZAPROSZENIA

Od końca marca **Ogród Botaniczny UW** został ponownie otwarty po zimowej przerwie. 11 i 12 maja zwiedzający będą mogli podziwiać podczas spaceru z przewodnikiem magnolie, lilaki i azalie. W tych samych dniach w szklarniach odbędzie się także piąta edycja Kolekcjonerskiej

Wystawy Fiołków Afrykańskich. Tydzień później fiołki ustąpią miejsca „drapieżnikom”. Między 17 a 19 maja odbędzie się Wystawa Roślin Mięsożernych. Jak co roku w maju Ogród Botaniczny będzie dostępny dla odwiedzających także podczas Nocy Muzeów. Informacje na

temat imprez znaleźć można na stronie www.ogrod.uw.edu.pl.

24 maja odbędzie się **piknik dla pracowników UW w ogrodach Biblioteki Uniwersyteckiej**. Uczestnicy będą mogli wziąć udział w konkurencjach sportowych oraz grach integracyjnych.

W programie zaplanowano koncert Mateusza Ziółki i wykonanie pamiątkowego zdjęcia z drona. Na początku maja uruchomiona zostanie rejestracja dla pracowników zainteresowanych udziałem w pikniku.

NOMINACJE PROFESORSKIE

PREZYDENT RP NADAŁ TYTUŁ PROFESORA:

prof. dr. hab. Ryszardowi Buczyńskiemu z Wydziału Fizyki,
prof. dr. hab. Katarzynie Paprzyckiej-Hausman z Wydziału Filozofii i Socjologii,
prof. dr. hab. Grażynie Jurkowlaniec z Wydziału Historycznego,
prof. dr. hab. Alicji Kuleckiej z Wydziału Historycznego,
prof. dr. hab. Katarzynie Marciniak z Wydziału „Artes Liberales”,
prof. dr. hab. Piotrowi Szymczakowi z Wydziału Fizyki,
prof. dr. hab. Józefowi Tymanowskiemu z Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych.
Uroczystości odbyły się 13 lutego i 2 kwietnia.

SENAT UW NA POSIEDZENIU 20 LUTEGO POZYTYWNE ZAOPINIOWAŁ WNIOSEK W SPRAWIE ZATRUDNIENIA:

na podstawie umowy o pracę na stanowisko profesora uczelni na czas nieokreślony:
dr. hab. Dariusza Plewczyńskiego z Centrum Nowych Technologii.

SENAT UW NA POSIEDZENIU 20 MARCA POZYTYWNE ZAOPINIOWAŁ WNIOSEK W SPRAWIE ZATRUDNIENIA:

na podstawie umowy o pracę na stanowisko profesora uczelni na czas nieokreślony:
dr. hab. Cezarego Banasińskiego z Wydziału Prawa i Administracji,
dr. hab. Anny Bartzak z Wydziału Nauk Ekonomicznych,

dr. hab. Katarzyny Kopczewskiej z Wydziału Nauk Ekonomicznych,
dr. hab. Rafała Kotyńskiego z Wydziału Fizyki,
dr. hab. Lecha M. Nijakowskiego z Wydziału Filozofii i Socjologii,
dr. hab. Karoliny Safarzyńskiej z Wydziału Nauk Ekonomicznych,
dr. hab. Rafała Stankiewicza z Wydziału Prawa i Administracji,
dr. hab. Marcina Wiącka z Wydziału Prawa i Administracji.

SENAT UW NA POSIEDZENIU 3 KWIETNIA POZYTYWNE ZAOPINIOWAŁ WNIOSEK W SPRAWIE ZATRUDNIENIA:

na podstawie umowy o pracę na stanowisko profesora uczelni na czas nieokreślony:
dr. hab. Sebastiana Skuzy z Wydziału Zarządzania.

SENAT UW NA POSIEDZENIU 17 KWIETNIA POZYTYWNE ZAOPINIOWAŁ WNIOSEK W SPRAWIE ZATRUDNIENIA:

na podstawie umowy o pracę na stanowisko profesora uczelni na czas nieokreślony:
dr. hab. Alicji Jaskierni z Wydziału Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii,
dr. hab. Pawła Koperskiego z Wydziału Biologii.

NAJLEPSZE PROJEKTY GÓRNEGO DZIEDZIŃCA

Spośród 30 zgłoszonych propozycji w konkursie na opracowanie koncepcji architektoniczno-urbanistycznej dziedzińca górnego na kampusie przy Krakowskim Przedmieściu sąd konkursowy wybrał 5 najlepszych prac. I nagrodę zdobył projekt skromny i elegancki.

„Górny dziedziniec” nie jest określeniem na co dzień używanym przez studentów i pracowników UW. Mało popularne jest także i samo miejsce. Trudności z jego wskazaniem mogą mieć nawet osoby, które studiują i pracują na zabytkowym kampusie uczelni. Głównym punktem dziedzińca, rozciągającego się między Pałacem Tyszkiewiczów-Potockich a Pałacem Czetwertyńskich-Uruskich, jest dziś dawny budynek poligraficzny. Wybudowany na przełomie lat 60. i 70. XX wieku ma większość negatywnych cech architektury powstałej w tamtym okresie. Sam zaś teren dziedzińca, z centralnym gazonom i okalającą go jezdnią, jest użytkowany jako parking.

Przebudowa dziedzińca górnego jest jednym z elementów programu wieloletniego „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”, czyli kompleksowego programu przemiany uczelni. Więcej o programie znaleźć można na stronie: www.uw.edu.pl/program-wieloletni.

Budynki uniwersytetu przy Krakowskim Przedmieściu sięgają swoją historią XVII wieku. Najstarszym z gmachów jest Pałac Kazimierzowski, w którym dziś siedzibę mają władze uczelni.

W XXI wieku większość zabytkowych gmachów przeszła gruntowną rewitalizację. Powstały też dwa zupełnie nowe obiekty – budynek Collegium Iuridicum III, w którym mieści się biblioteka Wydziału Prawa i Administracji oraz biblioteka Wydziału Historycznego. Obie inwestycje są udanym przykładem wpisania się nowoczesnej architektury w historyczny kontekst.

GMACH OTOCZONY ZIELENIA

Wkrótce dziedziniec zmieni się nie do poznania. W miejscu pawilonu powstanie zupełnie nowy gmach. Będzie otoczony zielenią. Na samym placu pojawią się zaś ławki i amfiteatralne schody, które posłużą jako miejsce spotkań dla studentów. W nowym budynku będą miały siedziby jednostki administracji UW, które zajmują się wsparciem kandydatów na studia oraz odpowiadają za obsługę obcokrajowców.

Konkurs na opracowanie koncepcji architektonicznej wraz z zagospodarowaniem terenu dla inwestycji „Budowa budynku na kampusie głównym (górny dziedziniec)” zorganizował Uniwersytet Warszawski i Stowarzyszenie Architektów Polskich. Rozstrzygnięto go 6 marca.

Sąd złożony z przedstawicieli UW i SARP przyznał pierwszą nagrodę oraz 20 tys. zł pracowni 22 Architektki, drugą nagrodę oraz 14 tys. zł – zespołowi Dagny Badowskiej, Stanisława Ignaciuka, Michała Kempańskiego, Katarzyny Stępiak, Anny Flak, a trzecią nagrodę oraz 10 tys. zł – Karolowi Żurawskiemu, Kacprowi Karpińskiemu, Dawidowi Roszkowskiemu ze współpracownikami. Wyróżnienia i po 5 tys. zł otrzymały pracowni – LW+Architektki i GAB Piotr Grabowski Architekt.

– Dziedziniec górny jest ostatnim wolnym miejscem na kampusie głównym, jakie wytworzy się po zburzeniu pawilonu poligraficznego – mówił Jerzy Pieszczyrkow, kanclerz UW, w czasie ogłoszenia wyników konkursu na opracowanie architektoniczne. – Nie spodziewaliśmy się, że wpłynęło aż 30 prac, które w sposób nowatorski zaaranżują trudną przestrzeń. Emanowała z nich młodość i świeżość.

Przy ocenie prac sąd konkursowy kierował się atrakcyjnością proponowanych rozwiązań oraz dopasowaniem architektury i użytych materiałów do kontekstu historycznego. Jurorzy oceniali też przyjęte rozwiązania funkcjonalne i przestrzenne oraz ekonomikę rozwiązań w trakcie użytkowania budynku.

Wyzwania, z którymi musieli się zmierzyć projektanci, to m.in. zniwelowanie różnic wysokości terenu między dziedzińcem górnym a głównym kampusem.

Zdobywcy dwóch pierwszych miejsc dostali zaproszenia do negocjacji. O tym, który projekt zostanie zrealizowany, będzie wiadomo po ich zakończeniu. Nowy budynek zostanie wybudowany do 2021 roku. Wcześniej zostanie rozebrany pawilon poligraficzny.

2016-2025

**PROGRAM
WIELOLETNI**

PROJEKT 1. SKROMNOŚĆ I PROSTOTA

Zwycięzcy z pracowni 22 Architekci zaproponowali bryłę na planie prostokąta z dwoma poziomami nad ziemią i jednym podziemnym. Duże okna otwierają budynek na kampus. Zaproponowano użycie współczesnych form i materiałów z jednoczesnym szacunkiem dla historycznego otoczenia. – Cieszy nas to, że wygrała prosta architektura. Staliśmy się zaprojektować ten obiekt jako bardzo prosty, stąd taka konsekwencja w kształtowaniu formy – mówił przedstawiciel pracowni 22 Architekci podczas rozstrzygnięcia konkursu. W czasie dyskusji pokonkursowej przewodniczący sądu Piotr Śmierzewski z SARP zwracał też uwagę, że zaproponowany budynek dobrze wpisuje się w kontekst miasta, jest budynkiem „nawiązującym do innych gmachów warszawskich, takich jak warszawskie dworce”. Architekci zaplanowali dosadzenie drzew okalających dziedziniec, a od strony Gmachu Audytoryjnego – kaskadowy kwietnik oraz amfiteatralne schody.

2016-2025

PROGRAM WIELOLETNI

PROJEKT 2. NOWY KOD

Sąd konkursowy uznał, że projekt jest udaną próbą wprowadzenia „nowego kodu przestrzennego” do głównego kampusu Uniwersytetu Warszawskiego. Budynek jest zwarty, zaprojektowany na planie kwadratu. Główne wejście do budynku mieści się na poziomie dolnym od strony głównej osi kampusu. Oba poziomy dziedzińca połączono poprzez wprowadzenie schodów zewnętrznych do środka budynku. Wątpliwości sądu wzbudził sposób spełnienia wytycznych konserwatorskich.

PROJEKT 3. OPEN SPACE

Do zalet tego projektu sąd konkursowy zaliczył m.in. próbę zatarcia granic pomiędzy przestrzenią placu i wnętrzem budynku poprzez wprowadzenie wysokiego podcienia i przylegającej do niego przestrzeni open space. Zastrzeżenia wzbudziły odległości pawilonu do budynków sąsiednich.

Inne inwestycje programu wieloletniego

II ETAP DOBREJ 55

Jest to drugi etap budowy gmachu dla jednostek kształcących studentów i realizujących badania w zakresie filologii i lingwistyki. W styczniu 2019 r. ogłoszono przetarg na generalnego wykonawcę robót budowlanych. Termin składania ofert upłynął na początku kwietnia. Łącznie złożono 7 ofert.

BUDYNEK DLA NAUK PSYCHOLOGICZNYCH I POKREWNYCH NA OCHOCIE

Na kampusie Ochota powstanie budynek naukowo-dydaktyczny dla nauk psychologicznych i pokrewnych. Pracownia Piotr Bujnowski Architekt, która jest projektantem budynku, przekazała w połowie marca wielobranżowy projekt koncepcyjny. Po weryfikacji i akceptacji przekazanej dokumentacji, pracownia przystąpi do opracowywania projektu budowlanego, na podstawie którego zostanie wydane pozwolenie na budowę.

DOM STUDENCKI NA SŁUŻEWCU

Na kampusie Służewiec powstanie nowoczesny dom studencki. 29 stycznia ogłoszono wyniki konkursu architektoniczno-urbanistycznego na projekt budynku. Wpłynęło 15 opracowań konkursowych, z których

jury oceniło najwyżej propozycje pracowni: Projekt Praga, JEMS Architekci i Analog Piotr Śmierzewski. Pracownie, które zajęły dwa pierwsze miejsca, otrzymały zaproszenia do negocjacji.

ROZBUDOWA DOMU STUDENCKIEGO NR 5

Celem inwestycji jest wybudowanie gmachu na potrzeby Wydawnictw UW i akademika oraz przebudowa tej części istniejącego domu studenckiego, która będzie bezpośrednio przylegać do nowego budynku. W grudniu 2018 r. ogłoszony został przetarg na inwestora zastępczego, a w marcu wybrano najkorzystniejszą ofertę. W połowie kwietnia ogłoszono przetarg na generalnego wykonawcę robót budowlanych.

PRZEBUDOWA BUDYNKU POREKTORSKIEGO

Celem przebudowy zabytkowego budynku Porektorskiego jest stworzenie miejsca dla osób kształcących się i prowadzących badania w zakresie nauczania języków i kultury państw Azji. Obecnie inwestycja znajduje się na etapie prac przedprojektowych (analizy konserwatorskie i architektoniczne, ekspertyzy techniczne). Umowy w tym

zakresie podpisano z wykonawcami w lutym. Do końca czerwca planowane jest uzyskanie zaleceń konserwatorskich oraz przygotowanie wytycznych funkcjonalno-użytkowych.

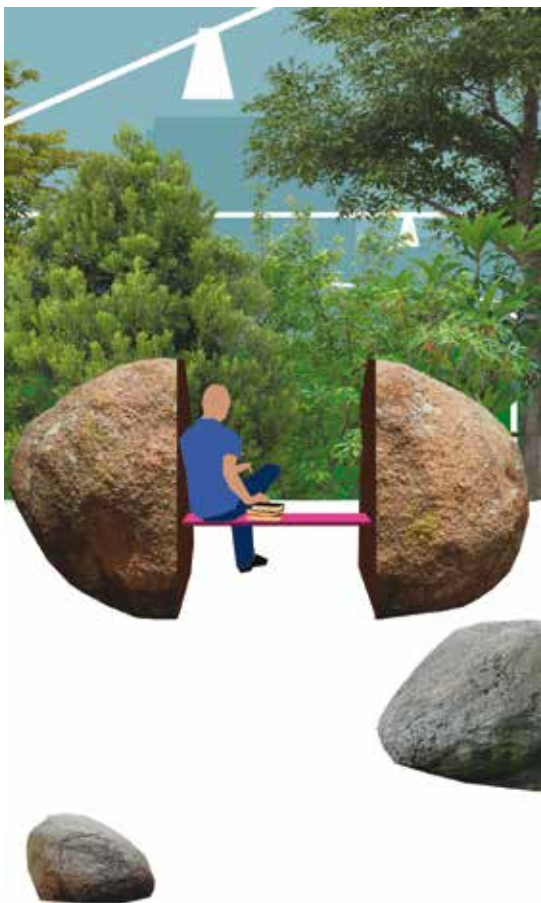
PODDASZE PAŁACU KAZIMIERZOWSKIEGO

Dzięki adaptacji poddasza powstanie przestrzeń biurowa, w której znajdować się będą jednostki zajmujące się sprawami studentów i pracowników naukowych. W ramach inwestycji zakończyły się już badania drewnianej konstrukcji więźby i została podpisana umowa na przeprowadzenie badań laboratoryjnych powietrza.

BUDYNEK PRZY UL. BEDNARSKIEJ 2/4

Realizacja inwestycji umożliwi poprawę warunków pracy i nauki pracowników i studentów związanych z mediami i komunikacją oraz ekonomią. Obecnie przygotowany jest wraz ze Stowarzyszeniem Architektów Polskich dwuetapowy konkurs architektoniczny na opracowanie koncepcji gmachu. Ogłoszenie konkursu planowane jest w maju.

Oprac. Karolina Zylak

Wizualizacja Wyspy, Michał Sikorski,
Małgorzata Rączka, BIPA UW

OCHOTA NA WYSPĘ

Daiwa Maksimowicz

Społeczność akademicka UW wkrótce zyska dodatkowe miejsce spotkań oraz rekreacji. Teren w okolicach ul. Żwirki i Wigury, na którym obecnie znajduje się parking, stanie się ładniejszy i urządzony bardziej funkcjonalnie. To główne założenie projektu „Wyspa” i krok w kierunku utworzenia na Ochocie nowego *Forum Universitatis*.

Na Ochocie swoje siedziby ma obecnie pięć wydziałów prowadzących studia w zakresie nauk przyrodniczych i ścisłych. Mieszczą się tu też inne uniwersyteckie jednostki badawcze oraz Centrum Sportu i Rekreacji UW. To również miejsce do zamieszkania przez studentów. Do dyspozycji są dwa akademiki: „Żwirki” i „Muchomorek”.

Pomimo różnorodności architektonicznej i niejednokrotnie nowoczesnej technologicznie infrastruktury poszczególnych budynków, na kampusie Ochota brakuje miejsca służącego integracji wszystkich członków społeczności UW. Z potrzeby stworzenia takiej właśnie przestrzeni zrodziła się koncepcja „Wyspy”. Jej pomysłodawcami są Aleksandra Gołdys z Biura Innowacji w Przestrzeni Akademickiej oraz Konrad Zawadzki, wicedyrektor Centrum Nauk Biologiczno-Chemicznych UW. Koncepcję architektoniczną „Wyspy” stworzyli architekci Michał Sikorski i Małgorzata Rączka z Biura Innowacji w Przestrzeni Akademickiej.

SYMBOLICZNY KONTRAPUNKT

„Wyspa” została początkowo zgłoszona jako projekt do realizacji w ramach budżetu partycypacyjnego UW. Ze względu na jego znaczenie dla społeczności akademickiej

zadecydowano o sfinansowaniu projektu z innego źródła. Koordynacją działań w ramach tej inicjatywy zajmuje się obecnie Centrum Nauk Biologiczno-Chemicznych UW.

„Wyspa” będzie miała formę ogrodu z wieloma gatunkami roślin ozdobnych, małą architekturą zawierającą elementy naturalne (skały, minerały, drewno) oraz instalacją artystyczną. Znajdzie się tu m.in. zaprojektowana przez architekta Katarzynę Przezwańską fontanna, której zeszłoroczną inaugurację zorganizowała Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki.

– Projekt powstał na podstawie obserwacji i analizy kampusu Ochota. Wykazała ona, że brakuje m.in. przyjaznego miejsca, które służyłoby lokalną społeczność i jednocześnie stanowiłoby charakterystyczny punkt kampusu. O „Wyspie” myślano w kontekście agory studenckiej, szerszego przedsięwzięcia zakładającego wykształcenie takiej struktury przestrzeni publicznej, która pełniłaby rolę nowego centrum – rynku życia studenckiego. Agora to także nawiązanie do miejsca wymiany myśli – wyjaśnia Michał Litwiniec, student na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych UW, a jednocześnie członek zespołu kierującego projektem. Łączenie przez niego obu tych ról świadczy o jednej

z podstawowych zasad filozofii „Wyspy”. Chodzi o partycypację lokalnej społeczności akademickiej, której członkowie biorą aktywny udział w realizacji projektu – na każdym jej etapie. Pozostałe dwa założenia dotyczą niskiej kosztowości i szybkiego czasu wykonania, jak również zamiaru utworzenia na kampusie Ochota symbolicznego kontrapunktu; miejsca, w którym mogliby odpocząć i poznawać się wzajemnie członkowie akademickiej społeczności.

Nazwa „Wyspa” odnosi się, po pierwsze, do filozofii projektu, według której przestrzeń ta pozwoli m.in. na chwilowe wyizolowanie się z uczelnianej codzienności. Nawiązuje też do kształtu planowanego obiektu. Okrągły obrys przywołuje na myśl geografii małych wysp.

KTO ZBUDUJE „WYSPĘ”?

14 marca Centrum Nauk Biologiczno-Chemicznych UW ogłosiło nieograniczony przetarg na budowę „Wyspy”. Do zadań wykonawcy będzie należała m.in. rozbiora ogrodzenia, montaż drewnianych i betonowych platform oraz donic terenowych, roboty malarskie, a także te związane z zaaranżowaniem zwirowych ścieżek i instalacją oświetlenia. Oferty można było składać do końca marca.

ANTROPOLOGIA NIEWYGODNA

Dwudziesty wiek został nazwany „stuleciem uchodźców”. Dwudziesty pierwszy może być nim w jeszcze większym stopniu – od takiej refleksji prof. Maciej Ząbek, antropolog i etnograf, rozpoczyna swoją książkę „Uchodźcy w Afryce. Etnografia przemocy i cierpienia”. W połowie ubiegłego wieku na całym świecie 100 milionów osób przebywało poza miejscem swojego zamieszkania. W 2017 roku do kategorii przymusowo przesiedlonych zaliczano 68,5 mln ludzi. Kontynentem najsilniej dotkniętym tym problemem jest Afryka. 33 miliony Afrykanów mieszkają poza krajem urodzenia¹.

Prof. Maciej Ząbek jest dyrektorem Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UW. Zajmuje się etnografią Afryki i Bliskiego Wschodu, studiami uchodźczymi, migracyjnymi i nad islamem.

Książka „Uchodźcy w Afryce. Etnografia przemocy i cierpienia” ukazała się nakładem Wydawnictw Uniwersytetu Warszawskiego.

Prof. Maciej Ząbek Afryką zainteresował się w latach '80. Zajmował się wtedy opisywaniem starych afrykańskich ludów Nuba, Lobi i Somba. Już przy okazji tych badań zetknął się z osobami zmuszonymi z różnych powodów do opuszczenia swych domów. Jednak dopiero dekadę później zdecydował się zająć tematem uchodźców z perspektywy naukowej. Pracował wtedy przez 6 lat w Departamencie ds. Uchodźców MSWiA², gdzie każdego dnia wysłuchiwał historii Afrykanów starających się o azyl w Polsce. Od tamtej pory był to jeden z tematów przewodnich jego badań.

Odwiedził ośrodki dla uchodźców w Niemczech, Polsce i Gruzji. W Afryce rozmawiał z ludźmi mieszkającymi w obozach, otwartych osiedlach, schroniskach i misjach. Spotykał się z dziećmi i nastolatkami w szkołach dla „dzieci ulicy”. Zbierał historie osób przemierzających szlaki uchodźcze przecinające kontynent. Był w Sudanie i Sudanie Południowym, Kenii, Ugandzie, Republice Środkowoafrykańskiej, Egipcie, Kamerunie, Czadzie, Gambii i Tanzanii. Ludzie, których spotykał, uciekali przed skutkami katastrof naturalnych, prześladowaniami politycznymi, ubóstwem, ale najczęściej przed wojną. Bo to konflikty są najważniejszą przyczyną przymusowych migracji w Afryce.

Zebrane przez ponad dwie dekady obserwacje profesor podsumował w wydanej pod koniec ubiegłego roku książce. – „Uchodźcy w Afryce” są wynikiem wielu lat doświadczeń. Zajmowałem się tymi zagadnieniami z różnych punktów widzenia, nie tylko jako badacz akademicki, ale też pracownik strony rządowej, współpracownik organizacji pozarządowych czy UNHCR, czyli Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców – wyjaśnia naukowiec.

OBLICZA UCHODŹSTWA

W publikacji opisał ewolucję pojęcia uchodźstwa, jego przednowoczesne i nowoczesne oblicze, a także najczęstsze przyczyny. Pokazał wybrane biografie spotkanych na swej drodze Afrykanów, obrazujące różne uchodźcze losy. Usystematyzował wiedzę na temat typów refugium, czyli miejsc schronienia dla osób przymusowo przesiedlonych. Dzięki temu

możemy się przekonać, czym różni się życie w obozie dla uchodźców wewnętrznych, którzy uciekając z miejsca zamieszkania nie opuścili własnego państwa, od sytuacji w obozie dla uchodźców zewnętrznych, przyjmowanych przez władze innych krajów. Poznajemy też obraz osad wiejskich, gdzie uciekinierzy osiedlają się samodzielnie. Profesor nakreślił również panoramę losów uchodźców miejskich żyjących pomiędzy miejscową ludnością oraz „koczowników humanitarnych” wędrujących pomiędzy różnymi miejscami schronienia.

Wiele uwagi prof. Ząbek poświęcił genezie idei ochrony uchodźców i charakterystyce współczesnego systemu pomocy humanitarnej, stworzonego i utrzymywanego przez zachodnie demokracje. Systemu, który sam ocenia bardzo krytycznie, zarzucając mu m.in. nieskuteczność, zbytnią dbałość o własne interesy oraz nadmierną kontrolę osób, którym ma służyć.

Profesor podkreśla, że rzesze wolontariuszy i pracowników organizacji pomocowych kierują się szlachetnymi intencjami i z zaangażowaniem realizują rozmaite projekty, a przypadki nadużyć finansowych mają znaczenie marginalne. Jednocześnie jednak wskazuje, że problem tkwi w filozofii „międzynarodowego reżimu uchodźczego”, jak system organizacji humanitarnych określił amerykański antropolog Astride Zolberg. Systemem kieruje bowiem, zdaniem profesora, logika marketingowa dużych korporacji. Wcale nie dąży on do rozwiązania problemu uchodźstwa, bo ten jest źródłem i uzasadnieniem jego istnienia. Jest on nastawiony na gromadzenie środków, zwiększanie zysków i wykazywanie się przed donatorami. Jednocześnie jego funkcjonowanie generuje koszty pochłaniające ponad połowę wszystkich donacji.

ŻYCIE POD KROPLÓWKĄ

– Niektórzy kreślą wizję obozów dla uchodźców jako 'obszaru nowoczesności w nienowoczesnym świecie', gdzie Afrykanie z tak zwanego buszu mogą po raz pierwszy w życiu zetknąć się z pewnymi elementami nowoczesności, poczynając od organizacji, przez technologie, aż po idee praw człowieka. I to doświadczenie ma zmieniać ich życie. W swojej książce pokazuje, że jest to wiara wątpliwa – mówi prof. Ząbek.

„Własne obserwacje, jak i badania innych (...) przekonują mnie jednak, że naukowcy, w tym i antropolodzy myślą się równie często jak urzędnicy czy pracownicy humanitarni, nie mają monopolu na prawdę. Dowodzi tego poniekąd także obecny stan rzeczy, w którym żadne badania dotyczące uchodźców nie poprawiły tak naprawdę ich położenia.

Stoję w związku z tym na stanowisku, że antropolog, wyjaśniając >>świat<<, powinien jednak być w stanie dystansować się od zjawisk, które obserwuje, obiektywizować swoje stanowisko, zachować – na ile to możliwe – postawę >>bezinteresowną<<, refleksyjną i tak zwane podejście naukowe.

Dlatego jednym z celów mojej książki jest promowanie bardziej krytycznego, dyskursywnego i realistycznego zrozumienia zjawiska uchodźstwa.”

PROF. MACIEJ ZĄBEK,
„UCHODŹCY W AFRYCE. ETNOGRAFIA
PRZEMOCY I CIERPIENIA”

Ulica w dzielnicy targowej w obozie dla uchodźców w Kakumie.

Wiesz Pakelle w północnej Ugandzie – uchodźców „samodzielnie się osiedlających”.

W publikacji skupił się na dwóch obozach w Kenii – w Kakumie, gdzie mieszkają przybysze z Sudanu Południowego, oraz w Dedaab, w którym schronili się Somalijscy. Są to uciekinierzy z terenów ogarniętych wojną. W 2017 roku w pierwszym mieszkano ponad 170 tys. osób, w drugim ponad 270 tys. Obydwa są pod kontrolą UNHCR.

UNHCR jest największym na świecie klastrem humanitarnym zajmującym się pomocą uchodźcom. Działa od 1950 roku. Zajmuje się koordynowaniem pracy swoich partnerów wykonawczych – rozmaitych organizacji, których działania finansuje. Są to najczęściej organizacje pozarządowe.

UNHCR współpracuje z około 500 takimi podmiotami. – Nowoczesny system ochrony uchodźców stworzony po II wojnie światowej miał być wszechogarniający. Obiecywał, że dla wszystkich, którzy poszukują ochrony przed prześladowaniami czy wojną, znajdzie się pomoc. Tymczasem obozy obejmują tylko niewielką część osób przymusowo wysiedlonych – wyjaśnia prof. Ząbek.

Przy tworzeniu obozów przedstawiciele wysokiego komisarza współdziałają z rządem państwa, które zgadza się przyjąć na swoje terytorium uciekinierów, negocjują z nim umiejscowienie obozu, ustalają kwestie zapewniania bezpieczeństwa. Na obóz wybiera się z reguły miejsce odosobnione,

aby ułatwić odizolowanie uchodźców od ludności miejscowej i późniejszą kontrolę nad nimi. Choć nie zawsze udaje się uniknąć napięć z okolicznymi wioskami. Dla regionu, w którym tworzone są obozy, konsekwencją jest dewastacja ekologiczna środowiska.

Granice obozu trudno przekroczyć – jest to teren względnie zamknięty. Uchodźcy, nawet jeśli mają prawo go opuścić, to tylko w celu powrotu do kraju pochodzenia. Osobom z zewnątrz, np. naukowcom, bardzo trudno wejść do środka. Gdy po długich staraniach się to uda, na miejscu dostaje się niewiele czasu na rozmowy. – W samym obozie trudno tak naprawdę usłyszeć historie uchodźcze. Możliwe jest to raczej poza nim,

gdy spotka się byłych uchodźców, którzy kiedyś przez nie przeszli. Gdybym nie miał tego typu doświadczeń, to sama wizyta w obozie nie dałaby mi pełnego obrazu sytuacji – mówi profesor.

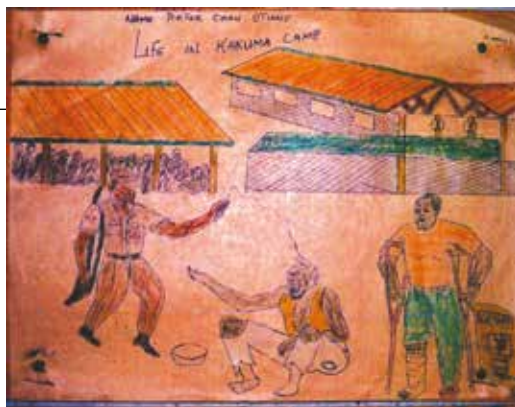
W każdym z nich dla pracowników UNHCR wydziela się specjalną, dodatkowo chronioną strefę. Bardzo rzadko mają oni kontakt z uchodźcami, tym zajmują się pomocnicy zrekrutowani wśród lokalnej ludności. W niektórych obozach powołuje się komitety uchodźców, jednak konsultacje z nimi są według profesora pozorne. Decyzje zapadają bez udziału najbardziej zainteresowanych. Ci traktowani są paternalistycznie, nie są partnerami, lecz biernymi odbiorcami pomocy. Choć z jednym wyjątkiem – w obozach obowiązuje prawo zwyczajowe, funkcjonują uchodźcze sądy i trybunały. UNHCR i miejscowe władze nie ingerują w ich działanie.

– Zdumiewające jest to, że w obozie pod flagą UNHCR istnieje prawo, które jest bardzo dalekie od prawa międzynarodowego czy prawa humanitarnego, od praw człowieka. Stosuje się np. kary chłosty, a gdy dochodzi do gwałtu, negocjuje się ze sprawcą i ofiarą, żeby zawarli związek małżeński. To nie są nasze – zachodnie standardy, to nie są standardy organizacji, które zarządzają obozem – mówi prof. Ząbek.

A do przemocy i przestępstw dochodzi bardzo często. – Obóz ma gwarantować bezpieczeństwo, tymczasem wcale go nie zapewnia. Owszem, nie ma ataków rebeliantów czy innych sił wojskowych. Ale uchodźca, zwłaszcza jeśli jest kobietą, także wewnątrz obozu jest zagrożony z uwagi na duże zatłoczenie, współistnienie na jednym terenie rozmaitych grup etnicznych – wymienia przykładowe przyczyny napięć.

Wewnątrz obozu grupy etniczne są celowo osiedlane osobno. Uchodźcy mogą liczyć na niewielkie porcje żywności, edukację na podstawowym poziomie, elementarną pomoc medyczną. Jednak ze względu na warunki sanitarne i niedożywienie problemy zdrowotne i psychologiczne są codziennością. Źródłem frustracji jest brak pracy i możliwości poszukiwania jej na zewnątrz. Często dochodzi do osłabienia tradycyjnych więzi społecznych i rodzinnych.

„Charakterystyczne dla większości uchodźców doświadczenie z pobytu w obozach to poczucie uwięzienia. Te miejsca masowej koncentracji uchodźców są narzędziem dla UNHCR do zarządzania nimi i indoktrynowania ich ideologicznie” – możemy przeczytać w jego książce. „Obozy nie mają żadnych cech starych, >>naturalnych refugiów<<, które co prawda nie dawały gwarancji bezpieczeństwa, wymagały pracy w wyjątkowo trudnych często warunkach, jednakże pozwalały nie tylko przetrwać, ale cieszyć się pełnią życia, utrzymywać własną tożsamość i rozwijać kulturę. >>Nowoczesne refugia<< zapewniają tylko swego

Rysunek dzieci uchodźców przedstawiający opresyjny charakter zarządzania obozem.

rodzaju >>życie pod kroplówką<<, dają wykształcenie na podstawowym poziomie, ale już nie możliwość jego kontynuowania i satysfakcjonującej pracy zawodowej. Uzależniają od pomocy, ale nie zapewniają stałej jej kontynuacji, odbierając nadzieję, energię i inicjatywę, niszcząc rdzenną kulturę i strukturę społeczną.”

CZY ISTNIEJE ALTERNATYWA?

Z założenia obozy są tymczasowe, w praktyce funkcjonują latami. – Kiedy w kraju, z którego przybyli uchodźcy, konflikt się kończy, UNHCR wymusza powroty. Ale oni nie chcą wracać. Obóz oducza przynajmniej część z nich przedsiębiorczości. Nie wiedzą, jak mają dalej funkcjonować. Z reguły wracają na gołą ziemię. Nic tam na nich nie czeka. Asysta UNHCR polega na rozdaniu im planetek do zrobienia namiotów, motyk, ziarna do uprawy – mówi prof. Ząbek. Jeśli uchodźcy nie chcą opuścić obozu, są do tego zmuszani siłą, a cała infrastruktura, z której mogłaby skorzystać miejscowa ludność, celowo niszczona. – Gdyby pozwolono mu funkcjonować dalej, taki obóz przekształciłby się w miasto, które przypominałoby getta, ale byłoby otwarte. Umożliwiłoby pracę, toczyłoby się w nim życie. Obozy dla uchodźców tybetańskich w Indiach właśnie tak dzisiaj funkcjonują – jako osiedla. Takiego charakteru zaczynają nabierać obozy palestyńskie na Zachodnim Brzegu. To też są miejsca z wieloma problemami, ale jest to lepsze rozwiązanie niż niszczenie infrastruktury i zmuszanie uchodźców, żeby zaczynali wszystko od nowa – przekonuje profesor.

– Przesiedlenie do tzw. kraju trzeciego, czyli np. Europy, jest dla wszystkich uchodźców z Afryki wielkim marzeniem, ale może dotyczyć bardzo niewielu osób – mówi. Jako lepszą alternatywę dla zamkniętych obozów profesor wymienia natomiast osady, w których uchodźcy osiedlają się samodzielnie na terenach wyznaczanych przez państwo przyjmujące. – W północnej Ugandzie wsie uchodźcze niczym się nie różnią od wsi miejscowej ludności. Ich mieszkańcy dostają tylko minimalną pomoc. Sami budują sobie domy, pracują, produkują płody rolne, sprzedają na targu – wyjaśnia.

POŻEGNANIE

Książką „Uchodźcy w Afryce” prof. Ząbek chce zakończyć swoje długoletnie studia nad tą tematyką. – Dawno temu wszedłem w ten temat i trudno się już było z niego wydostać. Studia nad uchodźcami bywają bardzo trudne, przynębiające. Ale taka właśnie jest współczesna antropologia. Dawniej dominowała „antropologia wygodna”, w której badacz opisywał obyczaje różnych ludów, próbował zrozumieć ich system kulturowy. Później pojawiło się zainteresowanie innością, człowiekiem w stanach granicznych. Stąd antropologia wojny, antropologia medycyny, studia nad uchodźcami. Sam nie chciałbym się już zajmować etnografią cierpienia – mówi profesor. Afryki jednak nie porzuca. Zamierza skupić się teraz na funkcjonowaniu afrykańskiego prawa zwyczajowego różnych ludów na styku z prawem stanowionym.

¹ Wszelkie dane dotyczące liczby uchodźców gromadzone przez Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) są szacunkowe i obarczone dużym marginesem błęd.

² Dziś Urząd ds. Cudzoziemców.

MIASTA Z ROZWIĄZANIAMI SMART

– Dobre pomysły nie pojawiają się ot tak z niczego, one pojawiają się podczas dyskusji. Budujemy interdyscyplinarny zespół osób, który będzie prowadzić badania dotyczące dostosowania przestrzeni publicznej do potrzeb starzejących się populacji – mówi dr Anna Nicińska z Wydziału Nauk Ekonomicznych zaangażowana w projekt *Smart cities for ageing societies*. Przedsięwzięcie jest realizowane przez trzy uczelnie należące do sojuszu 4EU+.

Populacja Polski jest jedną z najbardziej gwałtownie starzejących się populacji w Europie. Eksperti przewidyują, że do 2050 roku połowa społeczeństwa będzie w wieku pięćdziesiąt plus*. *Smart cities*, czyli inteligentne miasta wykorzystujące technologie informacyjno-komunikacyjne, mają odpowiadać na potrzeby i wyzwania stojące przed osobami starszymi.

INTERDISCYPLINARNY PROJEKT 4EU+

– Starość to etap życia. Jeśli mówimy o osobach starszych, to myślimy również o osobach młodych, które kiedyś będą starsze. Osoby w podeszłym wieku borykają się z wieloma barierami, m.in. komunikacyjnymi, zdrowotnymi czy tymi związanymi z wykorzystaniem nowych technologii. Rozwiązania, które są dostępne w przestrzeni publicznej, nie zawsze są przystępne dla użytkowników – wyjaśnia dr Anna Nicińska.

Projekt *Smart cities for ageing societies* ma charakter interdyscyplinarny. Jest tworzony m.in. przez geografów, ekspertów zajmujących się studiami regionalnymi, ekonomistów i humanistów. Realizują go trzy uniwersytety sojuszu 4EU+: Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet w Heidelbergu oraz Uniwersytet Karola w ramach pierwszego programu flagowego dotyczącego zdrowia i zmian demograficznych w środowisku miejskim. Dwie pierwsze uczelnie prowadzą obecnie seminaria dla studentów, a Uniwersytet Karola przygotowuje cały program studiów poświęcony tej problematyce.

SEMINARIA W WARSZAWIE I HEIDELBERGU

W lutym na Wydziale Nauk Ekonomicznych zostało uruchomione seminarium magisterskie. Uczestniczą w nim polscy i zagraniczni studenci. Seminarium będzie trwało trzy semestry. Podczas pierwszego studenci tworzą m.in. katalog barier, z którymi spotykają się osoby starsze. Bariery związane są z kwestiami urbanistycznymi, zdrowotnymi, komunikacyjnymi czy ekonomicznymi. – Chcemy wykorzystać niekonwencjonalne bazy danych i pozyskać informacje z różnych źródeł – mówi dr Nicińska. Ekonomistka zaznacza, że wśród słuchaczy seminarium są studenci Big Data, którzy myślą o stworzeniu algorytmów wykorzystujących dane z różnych stron internetowych, np. *Google Street View*, które pozwolą lepiej zmierzyć, w jakich warunkach mieszkają osoby starsze. Ma to szczególne

znaczenie w przypadku osób z ograniczoną sprawnością ruchową. Dzięki algorytmowi będzie można obliczyć np. odległość od najbliższego sąsiada i zbadać, jak ona wpływa na relacje społeczne.

W drugim semestrze studenci będą prowadzić badania, które zakończą się pracą magisterską w formie artykułu naukowego.

– Planujemy, że każdy student UW będzie miał jednego promotora z Polski i jednego z Uniwersytetu w Heidelbergu, gdzie odbywa się bliźniacze seminarium. Nasi studenci dołączą do dwudniowego bloku zajęć na niemieckiej uczelni partnerskiej. Będziemy także zabiegać o to, aby wyjechali na semestr do Heidelbergu – wyjaśnia ekonomistka.

ZMIENIAJĄC PRZESTRZEŃ PUBLICZNĄ

Na jesieni na UW uruchomione zostanie webinarium dla doktorantów i studentów, które będzie przedmiotem ogólnouniwersyteckim. W zajęciach mogą wziąć udział osoby o różnych zainteresowaniach, m.in. informatycy, geografowie, socjologowie czy psychologowie.

– Rozwiązania, które powstaną, zostaną wykorzystane do pionierskich badań. Marzy się nam, aby w przyszłości również samorządy lokalne i przedsiębiorcy włączyli się w przedsięwzięcie i razem z nami zmieniali przestrzeń publiczną – mówi koordynatorka projektu.

PROGRAMY FLAGOWE 4EU+

1. Zdrowie i zmiany demograficzne w środowisku miejskim
2. Europa w zmieniającym się świecie: zrozumienie gospodarek, kultur i języków
3. Transformacja nauki i społeczeństwa poprzez rozwijanie zaawansowanych technologii informacyjnych, obliczeniowych i komunikacyjnych
4. Bioróżnorodność i zrównoważony rozwój

Więcej informacji o 4EU+ na stronie 6.

* Dane z publikacji „Starzenie się ludności, rynek pracy i finanse publiczne w Polsce” wydanej po konferencji organizowanej przez Komisję Europejską.

Karolina Zylak

ANALITYCZNE PODEJŚCIE

Na Uniwersytecie Warszawskim powstała nowa spółka spin-off Project42, która zajmuje się tworzeniem zaawansowanych narzędzi analitycznych. Jej założyciele – doktoranci Maciej Ciemny i Kamil Mieszkowski, wraz z zespołem, pracują nad rozwiązaniami, które mogą usprawnić funkcjonowanie przedsiębiorstw i instytucji.

Działalność nowej spółki spin-off UW opiera się na wykorzystaniu potencjału analizy dużych ilości danych. Project42 tworzy algorytmy, oprogramowania oraz usługi analityczne umożliwiające przedsiębiorstwom lepsze wykorzystanie posiadanych zbiorów informacji.

Oprócz założycieli, doktorantów Macieja Ciemnego z Wydziału Fizyki i Kamila Mieszkowskiego z Wydziału Zarządzania UW, w pracach spółki bierze udział kilkanaście osób zajmujących się różnymi dziedzinami – począwszy od zarządzania przez fizykę i matematykę po ekonomię i glottodydaktykę.

Data science – interdyscyplinarna dziedzina nauki, która wykorzystuje metody naukowe, algorytmy i procesy do analizowania danych.

Machine learning (uczenie maszynowe) – dziedzina nauki zajmująca się tworzeniem algorytmów i narzędzi, które potrafią wykonywać określone zadania bez szczegółowych instrukcji działania. W automatyczny sposób analizują one dostarczone dane i na ich podstawie poprawiają swoją skuteczność, „ucząc się” z nich poprawnego działania.

Rozwiązania tworzone przez Project42 wykorzystują technologie data science oraz uczenia maszynowego. Proces współpracy z klientami obejmuje przede wszystkim dokładną analizę potrzeb, na podstawie której projektowane są odpowiednie narzędzia dostosowane do konkretnych problemów.

W ŚWIECIE MACHINE LEARNING

Chociaż spółka kieruje swoje rozwiązania głównie do przedsiębiorstw, data science i uczenie maszynowe mogą

mieć także zastosowanie, dzięki lepszej analizie danych na temat obywateli, w codziennym funkcjonowaniu instytucji sektora publicznego, np. w ochronie zdrowia. Wykorzystanie zaawansowanych narzędzi do analizy informacji o pacjentach może przyczynić się do poprawy efektywności leczenia.

– Obecnie jesteśmy jeszcze na progu rewolucji, która może zupełnie zmienić nie tylko to, czym jest Internet, ale i całe społeczeństwo. Już teraz zaawansowane algorytmy wykorzystywane są w amerykańskim sądownictwie czy służbie zdrowia. Czas więc na to, by te innowacje zaczęły funkcjonować w polskim społeczeństwie i polskich przedsiębiorstwach – mówi Kamil Mieszkowski, współzałożyciel Project42.

Technologie te mają potencjał, by odegrać większą rolę w życiu społecznym. Już teraz, choć nie zawsze to sobie

uświadamiamy, machine learning towarzyszy nam na co dzień. Przykładem zastosowania tego mechanizmu są np. popularne serwisy oferujące możliwość odpłatnego oglądania filmów, które „zapamiętują” preferencje użytkownika i na podstawie jego reakcji (czy obejrzał chętnie, czy zrezygnował) oceniają swoją skuteczność i modyfikują strategię działania.

PRZYSZŁOŚĆ DLA FIRM

Spółka Project42 oficjalnie rozpoczęła swoją działalność w październiku, ale pierwsze prace prowadzone były już na początku zeszłego roku. Pomysł na taką tematykę wziął się bezpośrednio z obserwacji zagranicznych trendów rynkowych, np. w Stanach Zjednoczonych, gdzie podobne działania stosowane są już na szeroką skalę.

W Polsce wciąż niewiele przedsiębiorstw wykorzystuje automatyzację czy zaawansowane metody analizy danych. Ta sytuacja może się zmienić w kolejnych latach. – Sztuczna inteligencja, uczenie maszynowe i data science stanowią przyszłość wielu branż, np. w transporcie, handlu czy produkcji przemysłowej. Choć obecnie na polskim rynku wykorzystanie tych technologii jest marginalne, to jednak wiele firm będzie musiało zacząć je wdrażać, by zachować swoją konkurencyjność – podkreśla Maciej Ciemny.

Technologie data science i machine learning mogą przynieść korzyści nie tylko dużym przedsiębiorstwom i instytucjom finansowym, jak banki, ale także pomóc małym i średnim przedsiębiorstwom. Zastosowanie zaawansowanych technik analizy zbiorów danych ułatwia znalezienie obszarów wymagających poprawy w firmie, a co za tym idzie, pozwala np. obniżyć koszty działalności.

KOLEJNE WYZWANIA

Wykorzystanie potencjału innowacyjnych rozwiązań to niewątpliwie wyzwanie dla przedsiębiorstw. Project42 ma przed sobą również własne wyzwania. Wszystkie działania związane z danymi są poufne, dlatego najistotniejsze dla założycieli spółki jest tworzenie produktów z zachowaniem wysokich standardów etycznych.

Obecnie Maciej Ciemny i Kamil Mieszkowski budują zespół, który będzie mógł zająć się najbardziej skomplikowanymi problemami związanymi z analizą danych. Pracują również nad nowymi projektami, które w dalszej perspektywie pozwolą im rozwinąć działalność spółki.

UW STWORZY DWIE SIECI TEAM-NET

Dwie ogólnopolskie sieci zespołów koordynowane przez fizyków z UW otrzymały granty w I edycji konkursu FNP Team-Net. Zgłoszenia nadeszło 39 konsorcjów, do dofinansowania zakwalifikowano 5. Budżet wszystkich nagrodzonych projektów to 105 mln zł, UW otrzyma 45 mln zł.

Platforma do szybkiego, bezznackowego obrazowania, identyfikacji i sortowania podtypów komórek białaczkowych

koordynator: prof. Czesław Radzewicz, Wydział Fizyki UW

członkowie sieci:

Uniwersytet Warszawski
Uniwersytet Jagielloński
Instytut Chemii Fizycznej PAN
Instytut Hematologii i Transfuzjologii
Uniwersytet Medyczny w Łodzi

grant: 26,4 mln zł

cel: opracowanie nowatorskiej metody diagnostyki i segregacji pojedynczych niedojrzałych leukocytów krwi ludzkiej za pomocą nieinwazyjnego obrazowania wykorzystującego mikroskop wymuszonego rozpraszania Ramana; nowa metoda poprawi skuteczność leczenia pacjentów z ostrą białaczką limfoblastyczną (ALL)

W przypadku ALL często mamy do czynienia z kilkoma typami (klonami) komórek nowotworowych u jednego chorego. Poza klonem dominującym istnieją także subklony różniące się budową komórki oraz opornością na chemioterapię. Inne właściwości biologiczne subklonów mogą zadecydować, iż mniejszościowa populacja komórek nowotworowych przetrwa leczenie i spowoduje nawrót choroby.

Obecnie stosowana diagnostyka i sposób leczenia uwzględniają jedynie cechy klonu dominującego, z powodu braku odpowiednich narzędzi diagnostycznych pozwalających na rozróżnianie pomiędzy subklonami ALL. Metoda, która zostanie opracowana w ramach projektu umożliwi wykrycie obecności subklonów już na etapie wstępnej diagnostyki.

Mikroskopia Ramana pozwala wyznaczać skład chemiczny różnych obiektów, w szczególności tkanek. Jednak wydajność rozpraszania Ramana jest mała, co skutkuje bardzo długim czasem zbierania danych niezbędnych do stworzenia obrazu ramanowskiego. Budowany w projekcie mikroskop będzie wykorzystywał specjalny typ rozpraszania Ramana – rozpraszanie wymuszone. Pozwala to znacząco skrócić czas tworzenia obrazu komórki. W oparciu o ten obraz naukowcy będą poszukiwać subtelnych różnic w budowie chemicznej i/lub produktach metabolizmu różnych komórek białaczkowych.

Efektom będzie stworzenie narzędzia pozwalającego na identyfikację pacjentów z wysokim ryzykiem niepowodzenia terapii przeciwnowotworowej w ALL, co umożliwi indywidualizację terapii. Aparat znajdzie zastosowanie w innych obszarach diagnostyki medycznej, biologii, inżynierii chemicznej i materiałowej.

Nanosensoryka i obrazowanie z wykorzystaniem efektów kwantowych – synergia szkła i diamentu dla zastosowań w biodiagnostyce nowej generacji

koordynator: prof. Ryszard Buczyński, Wydział Fizyki UW

członkowie sieci:

Uniwersytet Warszawski
Uniwersytet Jagielloński
Politechnika Gdańska
Instytut Biotechnologii i Medycyny Molekularnej w Gdańsku

grant: 18,6 mln zł

cel: wdrożenie technologii opartej na wykorzystaniu nanodiamentów do opracowania innowacyjnych sensorów znajdujących zastosowanie w badaniach optycznych, magnetycznych, elektronice oraz diagnostyce medycznej

Nanodiamenty są ciekawe dla optyki i fotoniki ze względu na swą dużą ujemną nieliniowość optyczną i możliwość stworzenia materiałów o unikalnych właściwościach.

Ogromne możliwości stwarzają nanodiamenty z centrami barwnymi typu NV, które mogą być użyte jako niezwykle dokładne czujniki pól magnetycznych, elektrycznych, temperatury i ciśnienia. Naukowcy będą badali możliwości zastosowania nanodiamentów w magnetometrii i inżynierii stanów kwantowych do odczytu stanu kwantowego nanodiamentu z centrum NV za pomocą światła i fal radiowych.

Nanodiamenty są nietoksyczne i biogodne. Można je wygodnie sfunkcjonalizować za pomocą białek. Przyłączanie się do nich oczekiwane patogenu zmienia pole magnetyczne wokół nanodiamentu, co może być precyzyjnie badane metodami rezonansowymi. Naukowcy planują opracowanie testów ułatwiających szybkie diagnozowanie chorób neurodegeneracyjnych i nowotworowych.

Kluczową rolę w projekcie odgrywa wytwarzanie nanodiamentów. Dotychczas bardzo duże trudności sprawiało otrzymanie dobrej jakości, powtarzalnych geometrycznie nanodiamentów z kontrolowanymi właściwościami kwantowymi. Naukowcy opracowali nową metodę otrzymywania takich nanomateriałów, która pozwala na syntezy i modyfikowanie chemicznie nanocząstek diamentowych w tzw. „diamentowe origami”, o zaprojektowanych właściwościach mechanicznych, elektrycznych i optycznych. Nanostruktury takiego „origami” mogą być następnie integrowane z różnymi przyrządami fotonicznymi i optofluidycznymi, projektowanymi do pracy w warunkach rzeczywistych, np. w obrazowaniu rzeczywistych analitów biologicznych w temperaturze pokojowej. W ramach projektu badacze będą rozwijać technologię wytwarzania nanodiamentów.

W SOCZEWCE

HISTORIA OSADNICTWA W OMANIE

Rozwój osadnictwa w epoce brązu i żelaza w górach północnego Omanu będzie przedmiotem badań zespołu prof. Piotra Bielińskiego z Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW.

W tekstach klinowych władców mezopotamskich obszar dzisiejszego Omanu nazywany był krainą Magan. Wiemy z nich także, że region ten, a szczególnie jego część północna, był jednym z głównych źródeł wydobycia rudy miedzi, z której korzystała m.in. starożytna Mezopotamia. Archeolodzy, którzy zyskali dofinansowanie w konkursie Harmonia NCN, chcą przebadać rozwój i formy osadnictwa w jednym z najgorzej dotychczas poznanych zakątków tego kraju – w górskich dolinach

w paśmie Hajjar na północy Omanu. Wyniki wypełnią lukę w naszej wiedzy o warunkach ekologicznych, w jakich rozwijały się protohistoryczne kultury wschodniej Arabii.

W wyniku wstępnych badań prowadzonych od 2015 r. stwierdzono na wybranym obszarze tzw. mikroregionu Qumayrah obecność wielu stanowisk z rozmaitych epok. Były wśród nich stanowiska osadnicze kryjące pozostałości z czasów tzw. kultury Umm an-Nar (druga połowa III tys. p.n.e.) oraz z okresu tzw. Iron II (druga faza epoki żelaza). W pobliżu jednego z nich występują wychodnie rudy miedzi, co daje możliwość znalezienia tam pozostałości po jej obróbce.

Grobowiec kultury Umm an-Nar, fot. A. Oleksiak

SZYMpanse Z LASU BILI

Dr Thurston Cleveland Hicks z Wydziału „Artes Liberales” brał udział w trwających 12 lat badaniach nad kulturą szympanсів z Lasu Bili, przyczyniając się do odkrycia nowego, nieznanego wcześniej, bogactwa zachowań charakterystycznego dla podgatunku szympansa wschodniego (*Pan troglodytes schweinfurthii*).

Grupa naukowców z Instytutu Antropologii Ewolucyjnej im. Maxa Plancka oraz UW przedstawiła nieodkryte do tej pory schematy postępowania szympanсів z regionu położonego w północnej części Demokratycznej Republiki Konga. Wnioski z badań zostały zaprezentowane na łamach międzynarodowego naukowego pisma „Folia Primatologica” poświęconego ssakom naczelnym.

Badania dotyczyły kultury podgatunku szympansa wschodniego (*Pan troglodytes schweinfurthii*) zamieszkującego region Bili-Uéré (szympanсы z Lasu Bili). – Podczas 12-letniej pracy udokumentowaliśmy narzędzia i artefakty charakterystyczne dla szympanсів w 20 obszarach badawczych. Analizowaliśmy też dane pochodzące z odchodów, resztek pokarmowych oraz gniazd tych zwierząt – tłumaczy dr Thurston C. Hicks. – Opisujemy nowy zestaw narzędzi wykorzystywanych przez szympanсы: długie „próbnyki” do zbierania epigeicznych (naziemnych) mrówek (*Dorylus*), krótkie „próbnyki” do wyciągania mrówek z podrodziny *Ponerinae* oraz bezżądłowych pszczoł z nadrzecznych gniazd, cienkie pałeczki do łapania mrówek z gatunku *D. kohli* oraz grube kije służące dotarciu do podziemnych pszczelich gniazd – dodaje.

DWIE NOWE PLANETY SWOBODNE

Astronomowie z UW odkryli dwie nowe planety swobodne. Artykuł opisujący odkrycie ukazał się w czasopiśmie „Astronomy & Astrophysics”. Tekst został wyróżniony przez redaktorów jako jeden z najciekawszych w numerze.

Do wykrywania planet swobodnych, czyli niezwiązanych grawitacyjnie

z żadną gwiazdą i przemierzających samotnie naszą Galaktykę, stosuje się metodę mikrosoczewkowania grawitacyjnego.

Jeżeli planeta znajdzie się niemal dokładnie między obserwatorem na Ziemi a jakąś odległą gwiazdą (źródłem) w centrum naszej Galaktyki, to grawitacja planety może zadziałać tak jak olbrzymia soczewka i skupić

światło gwiazdy-źródła. Teleskopy na Ziemi mogą wtedy zarejestrować krótkotrwałe pojaśnienie źródła, zwane zjawiskiem mikrosoczewkowania grawitacyjnego.

Czas trwania zjawiska zależy od masy soczewki – im mniejsza, tym wywołane przez nią zjawisko mikrosoczewkowania jest krótsze. Typowe zjawiska wywołane przez gwiazdy trwają kilkanaście dni, zjawiska wywołane przez planety – zaledwie kilka godzin. Aby dokładnie zmierzyć masy planet swobodnych, potrzebne są też informacje dotyczące prędkości soczewki względem źródła. – W tym celu stosujemy technikę „Hollywood”, czyli przyglądamy się największym gwiazdom – mówi doktorant Przemysław Mróz. Gwiazdy-olbrzymy

mogą być nawet kilkadziesiąt razy większe niż nasze Słońce.

Naukowcy wykorzystali technikę „Hollywood” do zbadania dwóch zjawisk mikrosoczewkowania odkrytych w ramach przeglądu nieba OGLE. Jedno zostało wywołane prawdopodobnie przez planetę nieznacznie większą niż Ziemia. Jest to jedna z najmniej masywnych planet swobodnych odkrytych do tej pory. Drugie zjawisko zostało wywołane przez obiekt podobny do Jowisza. – Odkrycia te są zgodne z naszymi wcześniejszymi przewidywaniami, że w Drozdzie Mlecznej na każdą gwiazdę przypada co najmniej jedna małowymasywna planeta swobodna – podsumowuje wyniki pracy prof. Andrzej Udalski, kierownik projektu OGLE.

RECEPTA W GENACH

Raport „Recepta w genach. Korzyści gospodarcze z przesiewowych badań genetycznych jako elementu profilaktyki nowotworowej” jest efektem współpracy spółki spin-off UW Warsaw Genomics i firmy Deloitte. Jego celem jest upowszechnianie wiedzy na temat społecznych i ekonomicznych aspektów badań.

Statystycznie co najmniej jedna na trzy osoby zachoruje na raka w ciągu swojego życia. Niektóre osoby są jednak szczególnie narażone na wystąpienie tej choroby. Odpowiada za to, charakterystyczna dla danego pacjenta, mutacja genetyczna. Firma Warsaw

Genomics od dwóch lat realizuje ogólnopolski program Badamy Geny. Zakłada on przebadanie wszystkich Polaków pod kątem ryzyka zachorowania na nowotwory dziedziczne. Na razie skorzystało z tego blisko 20 tys. osób.

Z raportu wynika, że wcześniejsze wykrycie nowotworu to większa szansa na wyleczenie i komfort życia pacjenta, jak również mniejsze obciążenia systemu zdrowia. Powszechna prewencja nowotworowa w latach 2016-2035 pozwoliłaby uniknąć straty PKB rzędu 90,4 mld zł.

NOWY MECHANIZM POWSTAWANIA CHOROBY MITOCHONDRIALNYCH

Naukowcy z Centrum Nowych Technologii UW, PAN oraz uniwersytetów w Cambridge i Getyndze odkryli nieznany dotąd mechanizm powstawania chorób mitochondrialnych. Wyniki badań naukowców zostały opublikowane na łamach czasopisma „EMBO Molecular Medicine”.

Mitochondria są częścią komórki odpowiedzialną za produkcję energii. Mutacje ich genomów lub zmiany w genach jądrowego DNA wywołują choroby mitochondrialne. Wspomniane geny jądrowego DNA kodują większość białek niezbędnych do prawidłowej budowy i sprawnego funkcjonowania mitochondriów. Białka te powstają poza mitochondriami i są importowane do wnętrza wspomnianych organelli przez wyspecjalizowane mechanizmy transportujące.

Naukowcy przyjrzeni się importowi zmutowanych form białka COA7 zidentyfikowanych u pacjentów. COA7 pełni istotną rolę w powstawaniu maszyn białkowych produkujących energię, tzw. kompleksów oddechowych. Z ich obserwacji wynika, że import zmutowanego białka COA7 zachodzi wolniej niż białka zdrowego.

W wyniku wolniejszego importu jest ono dłużej wystawione na działanie proteasomu – systemu niszczącego białka uszkodzone lub nieprawidłowo zlokalizowane. Prowadzi to do niemal zupełnego braku białek zmutowanych w komórkach pacjentów. Naukowcy dowiedli, że proces ten można zahamować dzięki specyficznym inhibitorom proteasomu, czyli substancjom spowalniającym reakcje chemiczne. Prowadzi to nie tylko do powstrzymania degradacji zmutowanego białka COA7, ale również częściowego przywrócenia funkcji mitochondriów.

Inhibitory proteasomu, takie jak bortezomib, są obecnie stosowane w leczeniu pewnych form nowotworów. Badacze twierdzą, że wiele chorób mitochondrialnych, które są związane ze znacznym ubytkiem zmutowanych białek w komórkach pacjentów, może wynikać z ich niewłaściwej lokalizacji i przedwczesnej degradacji poza mitochondriami. Odkrycie daje podstawy do poszerzenia zastosowania leków przeciwnowotworowych, takich jak bortezomib, o leczenie chorób mitochondrialnych.

PODIUM NAUKOWE

17 projektów z UW otrzymało dofinansowanie w ramach konkursów Narodowego Centrum Nauki – **Harmonia 10** i **Sonata Bis 8**. Inicjatywę zgłoszone przez wydziały i jednostki UW dotyczą nauk humanistycznych, ścisłych oraz nauk o życiu. Łączna kwota przyznanych dla nich środków to ponad 19 mln zł. Koordynatorem jednego z nagrodzonych projektów jest archeolog prof. Piotr Bieliński, o jego badaniach piszemy na stronie 24.

W konkursie **Team-Net** Fundacja na rzecz Nauki Polskiej przyznała 2 granty sieciom zespołów badawczych realizujących interdyscyplinarne projekty naukowe. 2 z nich koordynowane są przez naukowców z UW. O projektach piszemy na stronie 23.

Prof. Jerzy Lewandowski z Wydziału Fizyki otrzymał **Humboldt Research Award** przyznaną przez Fundację im. Alexandra von Humboldta zagranicznym naukowcom zasłużonym na arenie międzynarodowej. Naukowiec z UW został doceniony za całokształt dotychczasowego dorobku naukowego.

Prof. Ewa Bulska, dyrektor Centrum Nauk Biologiczno-Chemicznych UW, pełniąca funkcję przewodniczącej Rady Metrologii, otrzymała od Prezydenta RP **Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski**. Profesor została nagrodzona za wybitne zasługi w działalności na rzecz rozwoju współczesnej metrologii, za promowanie polskiej myśli naukowej i technicznej oraz wspieranie międzynarodowej współpracy w dziedzinie metrologii.

15 LAT W UNII

 Katarzyna
Łukaszewska

UNIwersYTETY EUROPEJSKIE

Nową unijną inicjatywą finansowaną z unijnego programu Erasmus+ jest pilotażowy konkurs „European Universities”, w ramach którego wybranych zostanie 12 sieci uczelni. Otrzymają one dodatkowe środki na rozwój współpracy w zakresie kształcenia, badań i mobilności. O statut uniwersytetu europejskiego stara się m.in. sojusz 4EU+, do którego należy UW.

Członkowie sojuszu 4EU+:

- Uniwersytet Warszawski (Polska)
- Uniwersytet Karola w Pradze (Czechy)
- Uniwersytet w Heidelbergu (Niemcy)
- Uniwersytet Sorboński (Sorbonne Université, Francja)
- Uniwersytet w Kopenhadze (Dania)
- Uniwersytet w Mediolanie (Włochy)

Choć z niektórych europejskich programów uniwersytety korzystają znacznie dłużej, np. programów ramowych na badania i innowacje czy wymiany akademickiej, wejście Polski do Wspólnoty w 2004 roku otworzyło przed szkołami wyższymi zupełnie nowe możliwości. Uzyskane środki inwestują w infrastrukturę, projekty badawcze i nowe kierunki studiów, programy stypendialne, szkoleniowe i stażowe. Uniwersytet Warszawski zrealizował w tym czasie wiele nowych inwestycji oraz projektów służących rozwojowi uczelni.

INWESTYCJE

Środki europejskie pozwoliły UW sfinansować wiele inwestycji, poprawiając warunki nauki i pracy studentów oraz naukowców. Zabytkowym gmachom przywrócono dawny blask, na Powiślu i Ochocie powstały nowoczesne budynki, laboratoria dla nauk ścisłych i przyrodniczych wyposażono w najlepszej klasy aparaturę badawczą.

Największe inwestycje finansowane ze środków UE:

- Centrum Nowych Technologii
- Centrum Nauk Biologiczno-Chemicznych
- budynek Wydziału Fizyki
- I etap gmachu wydziałów lingwistycznych
- Europejskie Centrum Edukacji Geologicznej w Chęcinach
- odrestaurowanie kampusu przy Krakowskim Przedmieściu
- modernizacja Wydziału Zarządzania

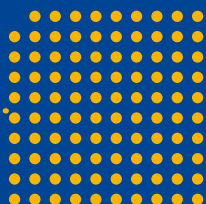

BADANIA

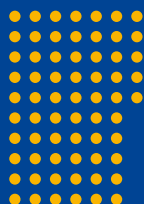
W ramach konkursów programów ramowych polscy naukowcy konkurują z badaczami z pozostałych 27 krajów unijnych oraz kilkunastu państw stowarzyszonych. We wszystkich dotychczasowych programach UW był liderem zdobywania grantów wśród polskich ośrodków badawczych. Największym europejskim przedsięwzięciem badawczym, w których uczestniczy UW, jest EIT Food, czyli Wspólnota Wiedzy i Innowacji w obszarze żywności. Tworzy ją 50 partnerów z 13 państw.

UW
w programach
ramowych:

7. PR
(2007-2013) UW
99 projektów
32,5 mln euro

Horyzont 2020
(2014-2020)
65 projektów
20 mln euro

14 grantów
**European
Research
Council**

WYMIANA

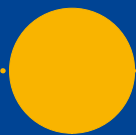
20 lat temu – w roku akademickim 1998/1999 – UW po raz pierwszy wziął udział w największym unijnym programie wymiany akademickiej, jakim był Socrates/Erasmus. Od tamtej pory program został znacznie rozszerzony: dziś w ramach Erasmus+ UW organizuje wymianę doktorantów, nauczycieli

akademickich i innych pracowników uczelni, a studentom i doktorantom oprócz studiów częściowych oferuje stypendia na wyjazdy na praktyki. W ramach programu Erasmus+ uczelnia uczestniczy także w kilkunastu międzynarodowych projektach wspierających rozwój innowacji i wymianę dobrych praktyk pomiędzy szkołami wyższym.

20 lat Erasmusa
na UW:

25 tys. wyjazdów
stypendialnych

8,5 tys.
przyjazdów
zagranicznych

500
zagranicznych
uczelni
partnerskich

1100 instytucji
i przedsiębiorstw
współpracujących
z UW

46,2 mln euro
budżetu

UW NA RZECZ OTOCZENIA

Uniwersytet aktywnie uczestniczy w konkursach organizowanych w ramach programów operacyjnych: Inteligentny Rozwój, Wiedza Edukacja Rozwój, Polska Cyfrowa, programu województwa Mazowieckiego. Dzięki unijnym środkom finansowane są nowe studia podyplomowe, interdyscyplinarne programy doktoranckie, staże krajowe i zagraniczne dla studentów oraz zajęcia podnoszących ich kompetencje. Wiele projektów skierowanych jest do osób spoza uczelni. Są to zajęcia dla szkół z filozofii, fizyki, geografii, matematyki i chemii, warsztaty dla dzieci i młodzieży podnoszące ich kompetencje cyfrowe, językowe i krytycznego myślenia, kursy dla osób starszych z zakresu wiedzy prawniczej. Największym projektem realizowanym przez uniwersytet jest ZIP – Program zintegrowanych działań na rzecz rozwoju UW.

ZIP UW obejmuje:

- nowe kierunki studiów oraz
- modernizację istniejących
- programów
- stypendia na wyjazdy
- zagraniczne
- szkolenia i szkoły letnie
- rozwój systemów
- informatycznych uczelni

NOWE KIERUNKI STUDIÓW II STOPNIA

 Katarzyna
Majewska

Licencjaci mogą zapisywać się na nowe kierunki studiów II stopnia prowadzone na UW. Od nowego roku akademickiego otworzy się 12 nowych i 8 zmienionych kierunków po polsku i angielsku. Są one opracowane tak, by bardziej odpowiadały potrzebom rynku pracy – przygotowywały studentów do podjęcia pracy w międzynarodowych instytucjach lub otworzenia własnej firmy. Dofinansowanie na nie pochodzi z Programu zintegrowanych działań na rzecz rozwoju UW (ZIP).

NOWE KIERUNKI W JĘZYKU POLSKIM

ZARZĄDZANIE BIG DATA

Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii

Studenci zdobędą umiejętność zarządzania dużymi, niespójnymi zbiorami danych; przeprowadzania procesów rafinacji informacji sieciowej, w tym prognozowania zdarzeń, trendów, odczuć społecznych, zachowań i preferencji użytkowników; modelowania matematycznego i statystycznej analizy danych; eksploracji danych w kontekście analiz marketingowych, finansowych i biznesowych; budowy modeli Data Mining i Text Mining.

POLITYKI ZARZĄDZANIA DZIEDZICTWEM KULTUROWYM

Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych

Interdyscyplinarne studia połączą wiedzę społeczną i humanistyczną dotyczącą dziedzictwa kulturowego z umiejętnościami zastosowania nowych technologii (Big Data, technologii GIS), które będą pomocne przy inwentaryzacji dziedzictwa, jego ochronie, promocji czy wykorzystaniu jako czynnika rozwoju lokalnego. Studenci wybiorą jedną spośród trzech ścieżek: technologie cyfrowe w dziedzictwie kulturowym, zarządzanie krajobrazem kulturowym, zarządzanie informacją o dziedzictwie kulturowym.

SOCJOLOGIA CYFROWA

Wydział Filozofii i Socjologii

Celem tych studiów jest kształcenie badaczy społecznych rozumiejących zmiany zachodzące w społeczeństwach pod wpływem danych cyfrowych. W programie są zajęcia z podstaw programowania oraz narzędzi do przetwarzania danych tekstowych z wielu plików zapisanych w różnych formatach, cyfrowych metod badań społecznych, algorytmów w społeczeństwie nadzoru, prawa i etyki, a także warsztaty dotyczące zarządzania projektami, tworzenia raportów, prezentowania wyników badań, komunikacji w projektach interdyscyplinarnych.

GEOLOGIA POSZUKIWAWCZA

Wydział Geologii

Kierunek połączy zagadnienia związane z naukami o Ziemi (geologia, elementy biologii, chemii i fizyki) z możliwością ich aplikacji (geofizyka, opracowania numeryczne). Część zajęć odbędzie się w języku angielskim. Program w znacznym stopniu będzie zindywidualizowany, wykorzystujący metodę tutoringu akademickiego. Praktyki zawodowe studenci odbędą w firmach geologicznych z sektora poszukiwawczo-wydobywczego oraz w Ministerstwie Środowiska.

KULTUROZNAWSTWO EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ

Wydział Lingwistyki Stosowanej

Studia połączą fundament teoretyczny

prezentujący teorię i metodologię badań nad kulturą oraz koncepcje regionu z wymiarem praktycznym obejmującym wiedzę o dziejach i współczesności kultur Europy Środkowo-Wschodniej, problematykę relacji interkulturowych i naukę dwóch języków krajów regionu. W programie będą wyjazdy studyjne o charakterze naukowym i warsztatowym do ośrodków kultury w Polsce i krajach regionu.

KOMUNIKACJA MIĘDZYKULTUROWA – AZJA I AFRYKA

Wydział Orientalistyczny

Wśród wykładowców są specjaliści z UW oraz praktycy w dziedzinach organizacji pracy, komunikacji i biznesu. Studenci zdobędą wiedzę na temat teorii komunikacji, mediów, kultury masowej, kultury biznesu, zarządzania zespołem, podstawy wiedzy na temat dyplomacji, muzealnictwa, historii i stosunków międzynarodowych Azji i Afryki, antropologii, praw człowieka i zagadnień postkolonialnych. Będą się też uczyć japońskiego i arabskiego.

HELWETOLOGIA – STUDIA SZWAJCARSKIE

Wydział Neofilologii

Studenci otrzymają możliwość wzięcia udziału we wspólnych pracach badawczych z Uniwersytetem w Zurychu, wyjazdów studyjnych do Szwajcarii, odbycia staży w placówkach dyplomatycznych w Bernie i Genewie. Będą uczestniczyć w zajęciach z kultury, literatury, socjolingwistyki, komparatystyki oraz helwetologii i metod badań helwetologicznych oraz

NOWE KIERUNKI W JĘZYKU ANGIELSKIM

SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Uniwersyteckie Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem

W trakcie I semestru studenci dowiedzą się, co znaczy zrównoważony rozwój w perspektywie środowiskowej, ekonomicznej i społecznej. W II semestrze zapoznają się z procesami planowania i zarządzania w miastach i na obszarach wiejskich. W III i IV semestrze będą prowadziły własne przedsięwzięcia z praktykami i ekspertami spoza UW.

PHYSICS

Wydział Fizyki

Zindywidualizowany program nauczania obejmie prawie wszystkie dziedziny współczesnej fizyki, szczególnie te niezbędne w postępie technologicznym. Studenci nauczą się, jak rozwiązywać problemy

związane z badaniami eksperymentalnymi i budować modele teoretyczne. Samodzielnie wykonają zadania badawcze. Będą mieli możliwość uczestniczenia w przedsięwzięciach w instytucjach, z którymi współpracuje UW.

COGNITIVE SCIENCE

Wydział Psychologii

Zajęcia na tym kierunku są pogrupowane tematycznie. Ścieżka neurokognitywistyczna obejmuje przedmioty z mózgowych podstaw procesów poznawczych i posługiwania się nowoczesnymi technikami badania aktywności mózgu pomocnymi we wspieraniu rozwoju i edukacji dzieci i młodzieży oraz diagnozie i rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Uczestnicząc w zajęciach ze ścieżki obliczeniowej, studenci nauczą się podstaw i metod modelowania procesów umysłowych, językowych i społecznych. Wezmą też udział w badaniach.

Program zintegrowanych działań na rzecz rozwoju Uniwersytetu Warszawskiego

- » czas realizacji: 2.04.2018–31.03.2022
- » budżet: 39,3 mln zł
- » współfinansowanie: ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

» www.zip.uw.edu.pl

lektoratach z dwóch języków, a także przygotowywać prace magisterskie w zespołach, na tematy proponowane przez Polsko-Szwajcarską Izbę Gospodarczą.

FILOLOGIA POLSKIEGO JĘZYKA MIGOWEGO

Wydział Polonistyki

Studia są przeznaczone do osób, które nie znają języka migowego, ale chciałyby pracować z Głuchymi. Po ich ukończeniu absolwenci zdobędą biegłość językową w PJM. W programie jest wiele zajęć o charakterze praktycznym – warsztatów i ćwiczeń. Oprócz lektoratu prowadzonego przez Głuchych studenci będą chodzili na zajęcia o kulturze i historii Głuchych, lingwistyce i translatoryce migowej, technologiach informacyjnych wspomagających języki migowe. To jedyne takie studia w Polsce.

SZTUKI SPOŁECZNE. TWÓRCZE DZIAŁANIA W KULTURZE

Wydział Polonistyki

Studenci będą zaangażowani w ćwiczenia dostarczające wiedzy antropologicznej i aparatu krytycznego (np. media, historia idei zaangażowania społecznego), warsztaty kształtujące umiejętność korzystania z metod badawczych i narzędzi działania (m.in. do działań twórczych za pomocą fotografii, form teatralnych czy filmu oraz planowania i finansowania projektu). Wezmą udział w praktykach i objazdach miejscowości obejmujących warsztaty i spotkania z przedstawicielami instytucji i społeczności lokalnych, a także pracowni terenowej polegającej na realizacji projektu partycypacyjnego wśród społeczności lokalnej, poprzedzonej diagnozą i konsultacjami.

PRZEMODELOWANE KIERUNKI W JĘZYKU POLSKIM

ARCHEOLOGIA

Wydział Historyczny

Nowy program zakłada zmianę zajęć fakultatywnych poświęconych specjalnościom chronologiczno-terytorialnym w archeologii na konwersatoria osadzone wokół ścieżek rozwoju: archeologia cyfrowa, archeometria, człowiek-przestrzeń-środowisko oraz humanistyczny warsztat badawczy archeologa. Nacisk zostanie położony na interdyscyplinarny warsztat badawczy. Stworzono nowe zajęcia związane z zastosowaniem pracy dyplomowej.

HISTORIA

Wydział Historyczny

Student sam wybierze zajęcia z grup przedmiotów i sam będzie kształtował swój warsztat badawczy w porozumieniu z tutorem. Będzie uczestniczył w zajęciach z kultury języka polskiego na poziomie zaawansowanym, pisania akademickiego w języku angielskim, retoryce, technikach prezentacji, historii cyfrowej i historii mówionej. Obowiązkowy program studiów uzupełnią specjalizacje zawodowe: archiwistyczna, dydaktyczna i popularyzatorska.

GOSPODARKA PRZESTRZENNA

Wydział Geografii i Studiów Regionalnych

Większość zajęć na tym kierunku będzie miała charakter projektowy lub ćwiczeniowy przeplatany konwersatoriami. Będą to np. planowanie zintegrowane, scenariusze rozwoju gmin i województw, foresight terytorialny z wykorzystaniem GIS, wielcy futurologi i nowe koncepcje przyszłości, miasta przyszłości. Prowadzący zachęcą uczestników do tworzenia prac magisterskich bazujących na współpracy UW z firmami i instytucjami z biznesowego otoczenia.

GEOLOGIA STOSOWANA

Wydział Geologii

Wśród przedmiotów, których będą uczyć się studenci, są: interdyscyplinarne metody pozyskiwania danych w badaniach środowiskowych; przetwarzanie i interpretacja pomiarów geofizycznych w badaniach hydrogeologicznych i geologiczno-inżynierskich; bazy danych i numeryczne modelowanie procesów geologiczno-złożowych; zarządzanie ryzykiem w poszukiwaniach złóż ropy naftowej i gazu ziemnego. Studenci odbędą tygodniowe wyjazdy stażowe do firm, a ich prace magisterskie będą poruszać kluczowe dla przedsiębiorców tematy.

EUROPEISTYKA

Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych, Centrum Europejskie

Studia będą miały charakter interdyscyplinarny: połączą nauki o polityce i administracji, prawne i socjologiczne. Każdy student będzie zaangażowany w prowadzenie badań naukowych w trakcie zajęć. Słuchacze poznają zagadnienia, takie jak lobbying w UE, europejski obszar społeczny, prawo finansowe UE, polityka tworzenia prawa w UE. Studenci zdobędą wiedzę na temat dynamiki zmian, strategii decyzyjnych i uczestników procesów integracyjnych w UE.

PEDAGOGIKA – SPECJALNOŚĆ TRENER KOMPETENCJI MIĘKKICH

Wydział Pedagogiczny

Na tym kierunku rekomendowaną ścieżką jest trener kompetencji miękkich. Składa się ona z modułów: „kompetencje kluczowe”, w którym studenci odbędą trening kompetencyjny z komunikacji, negocjacji i rozwiązywania konfliktów oraz podejmowania decyzji i ryzyka; „warsztat pracy trenera”, w którym będą projektować warsztaty; „rozwój kariery trenera”, w którym dowiedzą się, jak zarządzać karierą na rynku usług rozwojowych i jak pozyskiwać dotacje oraz budować markę osobistą; „przedsiębiorczość w pracy trenera”, w którym poznają sposoby autoprezentacji i marketing usług edukacyjnych.

PRZEMODELOWANE KIERUNKI W JĘZYKU ANGIELSKIM

FILOLOGIA ANGIELSKA (ENGLISH STUDIES)

Wydział Neofilologii

Program ma przedstawiać różnorodność modeli kulturowych widocznych w literaturze, sztukach wizualnych i performatywnych oraz umożliwić zdobywanie doświadczenia we współtworzeniu wydarzeń kulturalnych i w pracy w instytucjach kultury. Celem przedmiotów takich jak sztuka wobec dialogu międzykulturowego czy retoryka i komunikacja w środowisku społecznym jest uświadomienie studentom różnorodności modeli kulturowych i wskazanie, w jaki sposób wiedza z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa może pomóc w przygotowaniu do lepszej komunikacji społecznej.

AMERICAN STUDIES

Instytut Ameryki i Europy

Studenci będą mieli szansę ułożyć program zajęć głównie samodzielnie. Będą one odbywać się po angielsku i hiszpańsku. Interdyscyplinarny program bazuje na badaniach regionalnych nad Ameryką Północną, Ameryką Łacińską i całym regionem zachodniej półkuli oraz praktycznej nauce przedsiębiorczości. Studenci otrzymają dostęp do stypendiów na wyjazdy badawcze na kontynent amerykański oraz kwereńdy biblioteczne w ośrodkach studiów amerykańskich w Europie.

Daiwa Maksimowicz

Społeczność akademicka UW jest różnorodna. Wśród studentów, doktorantów i pracowników uczelni są przedstawiciele wielu narodów oraz kręgów kulturowych. Ich adaptacji w środowisku uniwersyteckim, a także zacieśnianiu wzajemnej współpracy służą działania integracyjne. Znaczna ich część odbywa się na zasadzie wolontariatu.

Ważną część społeczności UW stanowią obcokrajowcy. Liczba studentów i doktorantów z zagranicy z roku na rok rośnie i wynosi obecnie ponad 4,8 tys. osób. By pomóc im w integracji i oswojeniu się z językiem polskim oraz nową kulturą, UW organizuje przedsięwzięcia promujące wielokulturowość.

OSWAJANIE POLSKIEGO

Pasją Patryka Zająca są języki. Jako student UW ukończył afrykanistykę i arabistykę. Teraz przygotowuje rozprawę doktorską w zakresie językoznawstwa na orientalistyce. – Z własnego doświadczenia wiem, jakie trudności napotyka się podczas nauki języków, których gramatyka, wymowa itp. znacznie różnią się od języka ojczystego. Wydaje mi się, że dzięki temu jestem w stanie lepiej pomóc obcokrajowcom w nauce polskiego, odpowiedzieć na ich pytania, dostrzec ich błędy i podpowiedzieć im, jak je skorygować – mówi, tłumacząc powody zaangażowania się w Wolontariat Wielokulturowy na UW.

W trwającym roku akademickim Uniwersyteckie Centrum Wolontariatu już po raz trzeci realizuje ten projekt. Wolontariat Wielokulturowy na UW ma pomóc w integracji zagranicznych studentów, ale też w rozwijaniu znajomości oraz kompetencji komunikacyjnych wszystkich osób, które chcą się w niego zaangażować. Studenci znający bardzo dobrze język polski spotykają się co tydzień z obcokrajowcami będącymi słuchaczami roku zerowego w Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej „Polonicum” UW, by pomóc im ćwiczyć polszczyznę podczas konwersacji.

W tym roku w rozmowach bierze udział 35 osób, w tym 18 słuchaczy „Polonicum” m.in. z Białorusi, Kazachstanu, Armenii i Zimbabwe. – Wolontariusze to głównie Polacy, z najróżniejszych kierunków studiów, ale mamy też jedną studentkę filologii polskiej z Ukrainy – tłumaczy Katarzyna Kucharska z UCW i dodaje: – Opierając się na relacjach uczestników i uczestniczek poprzednich edycji, wiem, że Wolontariat Wielokulturowy to projekt, który wychodzi poza swoje ramy. Wiele osób pozostało ze sobą w kontakcie po zakończeniu konwersacji. Warto też wspomnieć o umiejętnościach, które się trenuje i rozwija, takich jak komunikacja, kreatywność czy praca w wielokulturowym zespole. Każdy uczestnik tego projektu uczy się nowych rzeczy i zdobywa cenne doświadczenie.

UNIwersytet WIELOKULTUROWY

Studenci i doktoranci UW biorący udział w projekcie jako wolontariusze wśród zalet konwersacji dostrzegają nie tylko możliwość poznania nowych, ciekawych ludzi, ale też szansę na weryfikację wiedzy o danej kulturze, którą dotychczas czerpali często tylko z przekazów medialnych.

Cudzoziemcy, którzy odbywają w „Polonicum” UW kurs przygotowawczy, dostrzegają w Wolontariacie Wielokulturowym szansę na szybsze przyswojenie języka polskiego. – Z niecierpliwością czekam na cotygodniowe rozmowy. Dzięki nim poznaję studentów z różnych krajów i ćwiczę język polski w mowie – tłumaczy Zandile Shiela Themba z Zimbabwe. Jej rodaczka Yolanda Karichi przyznaje, że to dobra i atrakcyjna platforma poprawy kompetencji językowych, m.in. z powodu możliwości rozmowy z osobami w młodym wieku.

W ramach przedsięwzięcia organizowane są również Spotkania wielokulturowe. Pierwsze w ramach tegorocznej edycji odbyło się 21 marca. Jego główną tematyką był język turkmeński i kultura Turkmenistanu. W zeszłym roku odbyły się warsztaty dotyczące alfabetu gruzińskiego. Prowadzone przez zagranicznych studentów lub doktorantów UW zajęcia dają szansę bliższego poznania innych kultur.

Tegoroczna edycja Wolontariatu Wielokulturowego była trzecią na UW. Łącznie w projekcie wzięło udział ponad 130 osób. Inicjatywa została objęta patronatem prof. Anny Gیزی-Poleszczuk, prorektor UW ds. rozwoju oraz prof. Jolanty Chosińskiej-Miki, prorektor UW ds. studentów i jakości kształcenia.

JAK WSPIERAĆ RÓŻNORODNOŚĆ

Różnorodność kulturowa jest istotnym elementem akademickiego krajobrazu UW, co uczelnia podkreśla poprzez inicjatywy podejmowane na rzecz jej krzewienia.

Dużą rolę odgrywa w tym aspekcie wspomniane UCW, które realizuje:

- › Wolontariat Wielokulturowy na UW,
- › Projekt Powiśle: w jego ramach już drugi rok z rzędu zagraniczni studenci będą mieli szansę zaprezentowania własnych stoisk promujących ich kraje, kultury i języki; stoiska dostępne będą podczas Pikniku Sąsiedzkiego przy ul. Drewnianej,
- › Akademię Trenerów i Treerek: to inicjatywa Fundacji Inna Przestrzeń oraz Fundacji Habitat for Humanity Polska, której partnerem jest UCW; jednym z jej elementów były warsztaty integracyjno-aktywizujące dla wielokulturowej społeczności kampusu Ochota,
- › Warsztaty antydyskryminacyjne finansowane z budżetu partycypacyjnego UW.

Adaptacji obcokrajowców na UW służą też inne inicjatywy podejmowane przez uniwersyteckie jednostki. W 2011 roku UW – jako pierwsza uczelnia w Polsce – powołał ombudsmana. Od tego czasu rzeczniczka akademicka wspiera członków społeczności w rozwiązywaniu konfliktów i problemów, m.in. związanych z przypadkami dyskryminacji. Pięć lat później powstało też stanowisko specjalisty ds. równouprawnienia. Uruchomiono równościową stronę internetową www.rownowazni.uw.edu.pl oraz opracowano „Poradnik antydyskryminacyjny dla osób studiujących i zatrudnionych na UW”, który można pobrać na portalu. Obecnie przygotowywana jest kampania społeczna na rzecz równego traktowania wszystkich członków uniwersyteckiej społeczności.

Swoje inicjatywy na rzecz wspierania wielokulturowości podejmują też m.in. poszczególne wydziały, Biuro Współpracy z Zagranicą i Welcome Point pomagający w pierwszym kontakcie z uczelnią. Własne działania w tym zakresie prowadzą również sami studenci poprzez Erasmus Student Network czy przedsięwzięcia Zarządu Samorządu Studentów. Na maj tego roku ZSS UW we współpracy z Welcome Point i UCW planuje organizację jednodniowego święta, którego ideą byłoby bliższe przedstawienie kultur i zwyczajów cudzoziemców studiujących na UW.

4EU+ RESPONDED TO THE EUROPEAN UNIVERSITIES CALL

"Six partners, three challenges, one vision" that is a motto of 4EU+, the alliance of six universities – the University of Warsaw, Charles University, Heidelberg University, Sorbonne University, University of Copenhagen, and the University of Milan. 4EU+ is among the 54 alliances that submitted their applications in the Erasmus+ "European Universities" call. The results of the call should be known by summer 2019.

The 4EU+ universities are among 300 higher education institutions from 31 European countries that responded to the call of the European Commission regarding the European Universities Initiative. The EC has allocated EUR 60 million under the Erasmus+ programme. The funds, which will be awarded to 12 different university alliances, will be used to explore various models for collaboration. The first European Universities should be selected by summer 2019. A second pilot call is set to follow later this year.

All universities that belong to 4EU+ are public well-established comprehensive research-intensive institutions that perform well in both national and international rankings. They are situated in all 4 European sub-regions representing Western Europe (Heidelberg, Sorbonne), the Nordic countries (Copenhagen), Central Europe (Prague and Warsaw) and Southern Europe (Milan).

Partner universities want to create joint study programmes and flexible study paths for students within the alliance, cooperate in development of pedagogical competences (use of the most innovative pedagogies, technology-enhanced learning, blended learning and digital technologies). Also, they want to carry out joint research within the flagships:

- › Health and demographic change in an urban environment
- › Europe in a changing world: Understanding and engaging societies, economies, cultures and languages
- › Transforming science and society by advancing information, computation and communication
- › Biodiversity and sustainable environment

The 4EU+ universities will cooperate in innovation and technology transfer as well as mobility of students, academic and administrative staff.

So far, universities have been cooperating tightly. There were regular meetings of rectors and vice-rectors, researchers and administrative staff. The employees of 4EU+ universities participated in several seminars and workshops concerning multidisciplinary research programmes. Also, specialized working groups for mobility, education and PR were set.

IMPORTANT DATES

- › 10th March 2018 – the Alliance was conceived by Charles University, Heidelberg University, Sorbonne University and University of Warsaw. The 4EU partnership was formally established with the signing of a joint declaration in Paris
- › October 2018 – the University of Milan and University of Copenhagen joined the consortium in the last quarter of 2018, the Alliance thus becoming 4EU+
- › 17th January 2019 – rectors of the six institutions signed a Memorandum of Understanding in Heidelberg in January 2019
- › 28th February 2019 – the 4EU+ Alliance submitted an application in the Erasmus+ "European Universities" dedicated call

4EU+ LIBRARIES KICK-OFF MEETING

On 28th-29th March, the first meeting of the librarians, working in the 4EU+ universities, took place at the University of Warsaw Library.

University libraries provide scientific and educational support for universities. During the 4EU+ libraries kick-off meeting, participants shared their experience, practices and tools used in information literacy education for domestic and international students, offering access to e-resources, operating inter-library loan services, and international institutional cooperation within library and information science organisations. They also discussed how they can pool good practices and expertise of 4EU+ university libraries and turn them into more concrete 4EU+ joint projects.

The 4EU+ libraries meeting was attended by the representatives of UW, Charles University, Copenhagen University, Heidelberg University and the University of Milan.

^ Randy Piland (ICPC)

UW GOLD MEDALLISTS

Warsaw Eagles, the University of Warsaw team from the Faculty of Mathematics, Informatics and Mechanics, won the gold medal at the International Collegiate Programming Contest (ICPC) 2019 world finals in Porto. UW students became champions in the region of Europe.

The International Collegiate Programming Contest is the oldest, largest, and most prestigious algorithmic programming contest in the world. Teams of three students, representing their university, work to solve the most real-world problems. The contest aims to develop collaboration skills, boost creativity, innovation, and the ability to perform under pressure. The teams are given 5 hours to solve the problems prepared by organisers. They must submit solutions as programs in C, C++, Java, Python or Kotlin.

In this year, 135 teams from all over the world took part in the ICPC world finals. The University of Warsaw was represented by Jakub Boguta, Konrad Paluszek and Mateusz Radecki, the members of Warsaw Eagles team. The team won the gold medal and took the 4th place following Moscow State University, Massachusetts Institute of Technology, and the University of Tokyo. Gold medallists from UW solved 8 of 11 problems. UW students earned the honour of being the best in the region of Europe. The University of Wrocław also performed very well at the ICPC contest. It was ranked 6th.

Contestants from UW are coached by Prof. Jan Madej, Prof. Krzysztof Diks and Marcin Smulewicz. Since 2012, the UW teams have been bringing medals from this contest. In 2003 and 2007 our students won gold medals and were ranked 1st.

The ICPC world finals were held in Porto from 31st March to 5th April. It was the 43rd edition of the contest.

UW IN THE UNIVERSITY IMPACT RANKINGS

The University of Warsaw was ranked 201-300 in the 2019 THE University Impact Rankings, a pioneering initiative to capture universities' impact on society and economy.

Times Higher Education developed a new ranking that included more than 450 universities from 76 countries. It aims to measure institutions' success in delivering the United Nations' Sustainable Development Goals (SDGs). There are 17 SDGs, e.g. ending poverty and hunger; promoting good health and well-being and quality education; achieving gender equality and economic growth; and revitalising global partnerships.

In the pilot ranking, authors of the ranking focused on a subset of 11 SDGs: global partnerships as a mandatory field, in addition to good health and well-being; quality education; gender equality; decent work and economic growth; industry, innovation and infrastructure; reduced inequalities; sustainable cities and communities; responsible consumption and production; climate action; and peace, justice and strong institutions.

UW was ranked 201-300 in three UN Sustainable Development Goals:

- › SDG 3 Good Health and Wellbeing
- › SDG 4 Quality Education
- › SDG 9 Industry, Innovation and Infrastructure

If it comes to the university performance in delivering SDG 17 Partnerships for the Goals, UW took the 65th place.

GORĄCY TEMAT: UNIwersytety W ŚWIECIE AI – WOJNA O TALENTY

Pod koniec lutego rząd Jej Królewskiej Mości ogłosił, że już wkrótce na brytyjskich uczelniach ruszy ogólnokrajowy program kształcenia specjalistów AI. W całym kraju powstaną kierunki studiów AI Masters, w sumie dla 200 studentów. Utworzonych zostanie też 16 centrów badawczych na uczelniach, które zajmować się będą kształceniem doktorantów w tej dziedzinie. Przewidziano, że ukończy je 1000 absolwentów. Ufundowanych zostanie też 5 stanowisk badawczych na uniwersytetach dla specjalistów AI. – Wielka Brytania jest nie tylko miejscem urodzenia ojca sztucznej inteligencji Alana Turinga. Dokładamy także wszelkich starań, aby kluczowym elementem procesu rozwoju sztucznej inteligencji na świecie pozostały wartości etyczne – powiedział sekretarz ds. cyfryzacji Jeremy Wright. Rząd zamierza wyłożyć na nowy program ok. 110 milionów funtów. Będzie on też wspierany przez sektor prywatny. Firmy fundować będą m.in. miejsca na studiach magisterskich, przeznaczą na to ok. 80 milionów funtów. Wkład uniwersytetów to kolejne 20 milionów. Oznacza to, że w wykształcenie nowego pokolenia specjalistów AI Wyspy zainwestują w najbliższych latach ponad 200 milionów funtów. Brytyjczycy liczą, że pozwoli im to dotrzymać kroku światowym potęgom w tej dziedzinie – USA i Chinom.

Konkurowanie z Państwem Środka może być jednak bardzo trudne. Gdy rząd brytyjski ogłaszał swe plany, podobne oświadczenie wydało chińskie ministerstwo edukacji. Chiny już od kilku lat traktują kształcenie specjalistów AI priorytetowo. W 2017 roku uznały technologie oparte na sztucznej inteligencji za strategiczną gałąź rozwoju kraju. Obecnie kilkadziesiąt chińskich uczelni realizuje programy w tym zakresie, a kolejne 280 kształci specjalistów data science. Teraz rząd w Pekinie zapowiedział uruchomienie kolejnych 400 programów magisterskich dotyczących AI, big data oraz robotyki, a także wsparcie dla ponad 600 projektów naukowych dotyczących rozwoju innowacji wykorzystujących

sztuczną inteligencję. Celem Chin jest osiągnięcie pozycji lidera na globalnym rynku technologii AI do 2030 roku i zdetronizowanie Stanów Zjednoczonych. Już dziś, jeśli spojrzymy na ogólnosiatkowe zestawienie uczelni i ośrodków badawczych Computer Science Rankings, chińskie uniwersytety zajmują 8 miejsc w pierwszej dziesiątce dla dyscypliny AI w ostatnich 3 latach. Zestawienie powstaje na bazie danych dotyczących publikacji naukowych. Z innych regionów świata do czołówki przebijają się jedynie Carnegie Mellon University (miejsce 6.) i University of Oxford (miejsce 7.). Na 1. miejscu jest Tsinghua University, a na 2. Peking University, który pod koniec ubiegłego roku zapowiedział, że ma w planach budowę kolejnego kampusu o powierzchni ponad 600 tys. m² – w całości poświęconego badaniom i kształceniu w zakresie sztucznej inteligencji i kierunku inżynierskim z tym związanym.

Stany Zjednoczone nie zamierzają jednak tak łatwo zrezygnować z pozycji lidera. W połowie lutego prezydent Donald Trump podpisał rozporządzenie uruchamiające „The American AI Initiative”. Program zakłada m.in., że badania związane z rozwojem sztucznej inteligencji będą traktowane priorytetowo w systemie finansowania nauki. Kroki na rzecz utrzymania amerykańskiej przewagi podejmują też uczelnie. Aby zapewnić sobie zainteresowanie największych młodych talentów w dziedzinie AI, Massachusetts Institute of Technology w październiku ubiegłego roku ogłosił stworzenie nowego collegu – MIT Stephen A. Schwarzman College of Computing z budżetem w wysokości 1 miliarda dolarów, który skupiać się będzie na innowacjach AI. – Nowy college jest naszą odpowiedzią na globalny fenomen – wszechobecność technologii obliczeniowych i rozwój sztucznej inteligencji. Chcemy, aby MIT pełniło w najbliższych dekadach rolę światowego centrum edukacji, nauki i innowacji oraz przygotowywało swoich studentów do bycia liderami w każdym obszarze – napisał do społeczności MIT prezydent uczelni L. Rafael Reif.

JEDNYM ZDANIEM

– Nie jest jasne, jaką rolę będzie odgrywać edukacja w świecie całkowicie zautomatyzowanym, gdy uzasadnienie kształcenia zawodowego zniknie – stwierdza prof. Michael A. Peters z Beijing Normal University w felietonie „In age of AI, universities will need to rethink their purpose” opublikowanym w University World News.

Naukowiec proponuje czytelnikom eksperyment myślowy – poszukanie odpowiedzi na pytanie: „jaki będzie cel i zadania szkolnictwa wyższego w erze całkowitej automatyzacji, gdy >>praca<< jako zestaw procesów i jako kategoria polityczna zniknie?”.

KOLEJNO ODLICZ

40% spośród ponad 2,8 tys. europejskich start-upów określających się jako firmy AI nie używa w swoich produktach żadnych technologii związanych ze sztuczną

inteligencją, a ma to jedynie w planach. Tak wynika z raportu zaprezentowanego na początku marca w Londynie przez analityków MMC Ventures.

oprac. Katarzyna Łukaszevska

Źródła: www.gov.uk/government, www.forbes.com, www.studyinternational.com, en.people.cn, csrankings.org, www.scmp.com, www.whitehouse.gov, www.bloomberg.com, web.mit.edu, www.universityworldnews.com.

Robert
Gawkowski

PIONIER KRÓLEWSKIEJ GRY Z KRÓLEWSKIEGO UNIwersYTETU WARSZAWSKIEGO I JEGO STENOGRAFIA

Podczas niedawnego jubileuszu 200-lecia uczelni była okazja wspominać zasłużonych dla nauki absolwentów UW. Jednym z nich był student Królewskiego Uniwersytetu Jan Kazimierz Nepomucen Krupski. Pan Krupski był jednym z pionierów gry szachowej na ziemiach polskich. Był też autorem pierwszego polskiego podręcznika do stenografii, czyli nauki skróconego, symbolicznego zapisu języka. Ponieważ ze stenologią zetknął się jeszcze przed studiami, wolno domniemywać, że był pierwszym studentem UW, który notatki z wykładów robił właśnie w stenograficznym zapisie.

Arkadiusz Leniart, szachista z AZS UW wcieli się w rolę Jana Kazimierza Nepomucena Krupskiego podczas „Uniwersyteckiego Wehikułu Czasu” zorganizowane z okazji 200-lecia UW, fot. L. Byasharova (UO UW)

Jan Kazimierz Nepomucen Krupski urodził się w 1799 r. w okolicach Słupcy, niewielkiego miasteczka leżącego we wschodniej Wielkopolsce. Szkołę skończył w Poznaniu, po czym jesienią 1821 r. został studentem Wydziału Prawa i Administracji Królewskiego UW. Zamieszkał w kamienicy przy Rynku Nowego Miasta. Nie był majątnym człowiekiem, więc zapewne ówczesnym zwyczajem w czasie studiów pomagała mu rodzina, przysyłając z domu artykuły spożywcze. W 1823 r. Krupski otrzymał trzecią nagrodę przyznaną najlepszym studentom, co świadczy o tym, że pilnie się uczył. Podczas studiów pisał artykuły do „Pamiętnika Warszawskiego”.

Po studiach do leżącej nad samą granicą rosyjsko-pruską Słupcy już nie wrócił. Rodzina, z niejasnych powodów, popadła w tarapaty finansowe, a majątek w okolicach Słupcy zabrali wierzyciele. Jan Kazimierz Nepomucen pozostał więc w Warszawie, pisząc do warszawskich gazet. Pod koniec życia był też bibliotekarzem w Akademii Duchownej.

Dr Robert Gawkowski jest znawcą dziejów uniwersytetu i historykiem sportu. Pracuje w Archiwum UW.

Swe opus magnum *Stenografia polska* napisał w 1828 r., ale praca ta przez kolejne 30 lat pozostała w rękopisie.

Po powstaniu listopadowym rosyjski zaborca z podejrzliwością spoglądał na niezrozumiałe zapiski Krupskiego, traktując je jako potencjalne tajne pismo spiskowców.

Dlatego właśnie książka traktująca, jak czytamy w przedmowie, „o sztuce pisania tak prędko, jak się mówi lub czyta”, ukazała się dopiero dwa lata po śmierci Krupskiego, w 1858 r. Autor stworzył pierwszy system geometryczny dla stenografii, a jego naukowe opracowanie na podstawie przeprowadzonych badań częstotliwości występowania głosek w mowie polskiej miało dla dalszego rozwoju tej dziedziny istotne znaczenie.

Problemów nie miał Krupski z wydaniem innej, pionierskiej pracy: *Strategia szachowa, czyli teoretyczny i praktyczny sposób doskonalenia się w grze szachów*. Ukazała się w 1836 r. i była pierwszym polskim podręcznikiem do tej „królewskiej gry”. Autor tak w niej pisał: „Brak nauki tej gry w języku polskim, zachęcił mnie do pisania niniejszego dziełka”.

Niech nas nie zraża w podręczniku archaiczne brzmiące polskie nazwy poszczególnych figur, wszak mówimy o pionierskich czasach gry w szachy. Jest więc: pieszek, giermek i skokun (pionek, laufer i konik). „Strategia szachowa ...” była na tyle popularna, że doczekała się jeszcze za życia Krupskiego kilku wydań. Autor zaprezentował się w tym dziele jako dydaktyk, zawierając wskazówki, jak uczyć gry w szachy dzieci i młodzież, zwracając uwagę na jej walory wychowawcze.

W czasie obchodów 200-lecia UW, podczas wydarzenia jubileuszowego „Uniwersytecki Wehikuł Czasu”, w ramach którego odtworzono atmosferę kampusu sprzed 200 lat, postać Jana Kazimierza Nepomucena Krupskiego przypomniano. Przygotowano symultany szachowe, a w rolę szachisty z Królewskiego Uniwersytetu wcielił się Arkadiusz Leniart – dzisiejszy szachista z Akademickiego Związku Sportowego UW. Ubrany w surdut z czasów I połowy XIX wieku, „wskrzyszony” Krupski rozgrywał partie szachów z każdym, kto chciał się z nim zmierzyć, a chętnych nie brakowało.

Do korzyści płynących z gry w szachy, jej wielowymiarowego wpływu na rozwój człowieka czy znaczenia tej gry w kulturze

społeczeństw nie trzeba przekonywać. „Królewska gra” nadal cieszy się dużym zainteresowaniem, a przy tej okazji warto przypomnieć sukcesy studentów Uniwersytetu Warszawskiego na polu szachowym.

Jeszcze nie tak dawno reprezentanci uczelni (AZS UW) startowali w II lidze szachowej, a Barbara Kaczorowska w latach osiemdziesiątych dotarła nawet do finałów mistrzostw Polski. Wspaniała to tradycja, bo już na początku XX w. studiował tu sam arcymistrz Dawid Przepiórka.

W latach dwudziestych na naszej uczelni działał Akademicki Związek Szachistów zrzeszający znakomitych szachistów: Karola Piltza, Stanisława Kohna i Kazimierza Makarczyka.

W Akademickich Szachowych Mistrzostwach Warszawy rozgrywanych od 1922 r. AZS UW przez kilka lat zwyciężał, pokonując rywali z Politechniki Warszawskiej. W latach trzydziestych na polonistycie studiowała znakomita szachistka Regina Gerlecka, która w 1935 r. zdobyła nawet mistrzostwo świata kobiet.

Polska stenografia była zaś w II RP wykładana na UW, a lektorat ze stenografii prowadził zasłużony badacz stenologii dr Tadeusz Czystohorski. Warto pamiętać, że zarówno uniwersyteccy szachiści, jak i wykładana kiedyś stenografia, sięgały do tych samych tradycji, które zapoczątkował niemal 200 lat temu absolwent UW, Jan Kazimierz Nepomucen Krupski.

ODESZLI

• 2.01.2019

STANISŁAW WIELOWIEYSKI

były kierownik Zakładu Konserwacji i Napraw w Biurze Technicznym UW

• 1.03.2019

PROF. DR HAB. BARBARA TUDEK

ekspertka w zakresie biochemii oraz biologii molekularnej, pracownik Instytutu Genetyki i Biotechnologii na Wydziale Biologii UW, członek Rady Wydziału

• 1.03.2019

DR HAB. ZOFIA JANCEWICZ

specjalistka w zakresie językoznawstwa angielskiego, były pracownik Instytutu Lingwistyki Stosowanej na Wydziale Lingwistyki Stosowanej i Filologii Wschodniosłowiańskich UW

• 3.03.2019

PROF. DR HAB. ANDRZEJ KIEŁBASIŃSKI

matematyk, specjalista w zakresie algebry numerycznej, emerytowany pracownik i były prodziekan Wydziału Matematyki, Informatyki i Mechaniki UW, współorganizator Instytutu Informatyki UW, uczestnik Powstania Warszawskiego w ramach Grupy Bojowej AK „Krybar”

• 5.03.2019

DR KRYSZYNA PLESKOT-MAKULSKA

specjalistka w zakresie edukacji dorosłych, były pracownik Katedry Edukacji Ustawicznej i Andragogiki na Wydziale Pedagogicznym UW

• 9.03.2019

BOHDAN MARCINIAK

wieloletni pracownik naukowo-techniczny byłego Zakładu Prac Geologicznych na Wydziale Geologii UW

• 11.03.2019

DR HAB. WANDA POPIAK

filolog klasyczny, historyk literatury, była współpracowniczka Instytutu Filologii Klasycznej UW

• 14.03.2019

DR PIOTR ZIÓŁKOWSKI

kierownik Europejskiego Centrum Edukacji Geologicznej w Chęcinach, wykładowca Wydziału Geologii UW

• 27.03.2019

ALEKSANDRA ŁABUŃSKA

wieloletnia kierownik Połączonych Bibliotek Wydziału Filozofii i Socjologii UW, Instytutu Filozofii i Socjologii PAN i Polskiego Towarzystwa Filozoficznego

• 27.03.2019

MARCIN BOGUSZEWSKI

student IV roku prawa na Wydziale Prawa i Administracji UW

• 31.03.2019

JAN BOHDAN GLIŃSKI

lekarz, uczestnik Powstania Warszawskiego, absolwent Wydziału Lekarskiego UW, miał 103 lata

• 3.04.2019

PROF. JERZY WÓJCIK

wybitny operator filmowy, reżyser i scenarzysta, prowadził cykl wykładów poświęconych sztuce filmowej na Wydziale Polonistyki UW

• 4.04.2019

PROF. DR HAB. KATARZYNA SÓJKA-ZIELIŃSKA

znawczyni historii powszechnej państwa i prawa, była prodziekan ds. studenckich Wydziału Prawa i Administracji UW, wieloletnia dyrektor Instytutu Historii Prawa UW

• 05.04.2019

DR GABRIELA GRADOWSKA

historyk literatury polskiej, była wykładowczyni Instytutu Literatury Polskiej na Wydziale Polonistyki UW

• 10.04.2019

DR KRZYSZTOF REJMER

specjalista w zakresie fizyki teoretycznej i materii skondensowanej, był pracownik Instytutu Fizyki Teoretycznej na Wydziale Fizyki UW

DAGMARA WOŹNIAKOWSKA-FAJST

Stalking i inne formy przemocy emocjonalnej. Studium kryminologiczne

Autorka podejmuje temat uporczywego nękania (stalkingu) oraz innych form prześladowania emocjonalnego (mobbingu, bullyingu i molestowania seksualnego). Prezentuje wyniki ogólnopolskich, reprezentatywnych badań aktowych dotyczących stalkingu. Przedstawia usystematyzowane definicje psychologiczne i kryminologiczne zjawisk zaliczanych do przemocy emocjonalnej, a ponadto także ich historię i uwarunkowania kulturowe oraz informacje o skali występowania w Polsce i na świecie.

Szczegółowo analizuje przepisy państw Unii Europejskiej karymalizujące stalking oraz polskie przepisy karne i wykroczeniowe dotyczące uporczywego nękania, a także regulacje dotyczące mobbingu, molestowania seksualnego i bullyingu. Opisuje sylwetki sprawcy i ofiary przemocy emocjonalnej, ze szczególnym uwzględnieniem typologii sprawców i ofiar stalkingu. Odnosi się do reakcji (formalnej i nieformalnej) na stalking i inne czyny o charakterze przemocy emocjonalnej.

MAGDALENA LESIŃSKA

Niełatwe związki – relacje polityczne między państwem pochodzenia a diasporą. Polska i polska diaspora w okresie przełomu 1989 roku i później

Autorka podejmuje temat relacji między państwem pochodzenia i diasporą z punktu widzenia teorii i koncepcji obecnych w naukach politycznych: podmiotowości politycznej, relacji władzy, wpływu, mobilizacji oraz funkcjonowania systemu politycznego.

Monografia uzupełnia poważną lukę w badaniach nad polską emigracją, w których dominowała dotychczas perspektywa historyczna i socjologiczna, dodając do analizy fenomenu skupisk diasporycznych i ich związków z państwem pochodzenia ujęcie politologiczne.

Diaspora jako wielka grupa społeczna ma zdolność i możliwości wpływu na państwo pochodzenia, zwłaszcza w momentach przełomowych – transformacji ustrojowej, kryzysów czy konfliktów. Takim czasem w historii Polski były wybory 4 czerwca 1989 roku oraz proces konsolidacji systemu prawno-politycznego III RP, w których aktywny udział mieli również Polacy mieszkający poza granicami kraju.

W monografii autorka przedstawia także proces tworzenia i ewolucję polityki państwa polskiego wobec diaspory oraz jej aktywność podczas wyborów parlamentarnych i prezydenckich w następnych dekadach.

DOROTA MANTEY

Wzorzec miejskiej przestrzeni publicznej w konfrontacji z podmiejską rzeczywistością

Autorka konfrontuje podmiejskie przestrzenie rekreacyjne ze wzorcem miejskiej przestrzeni publicznej, opartym na trzech wartościach: różnorodności, dostępności dla wszystkich oraz publicznej kontroli. Podstawą konfrontacji są wyniki badań ankietowych, obserwacje zachowań użytkowników przestrzeni oraz analizy polityk przestrzennych wybranych gmin podwarszawskich. Wartość użytkowa przestrzeni rekreacyjnych oceniana jest przez pomiar ich prospołecznego charakteru. Badaniom towarzyszy refleksja nad społeczną koncepcją przestrzeni, współczesną teorią miejsca oraz przestrzeni publicznej.

Zdaniem Autorki tworzenie suburbialnych przestrzeni rekreacji odpowiadających ich miejskiemu wzorcowi jest utrudnione (o ile w ogóle możliwe) ze względu na typowe dla polskich suburbiów niesprzyjające uwarunkowania przestrzenne, prawno-planistyczne, ale przede wszystkim społeczne.

Mistrz Mowy Naukowej

I edycja dyktanda w ramach Dnia Odkrywców Kampusu Ochota UW

Dżdżysty, październikowy **poranek był dla Grzegorza końcem ponad trzyipółmiesięcznych** wakacji. Zapach zjonizowanego po nocnej burzy powietrza przypominał mu, że jego przemoczone, **wzorzyste skarpety** w kolorowe hiperbole wciąż suszą się w **eksykatorze** nad higroskopijnymi kuleczkami bezwodnego chlorku wapnia. **Zapędy Grzegorza, do stosowania pseudonaukowych rozwiązań trywialnych problemów, niejednokrotnie były przyczyną naigrywań ze strony jego przyjaciół.**

Tak samo, jak moment, kiedy to podczas zajęć komputerowa animacja wirującej lewoskrętnej helisy kwasu deoksyrybonukleinowego zahipnotyzowała go tak mocno, że usnął na krześle głośno pochrapując. Podczas nauki w szkole ponadgimnazjalnej Grzegorz zainteresował się **polarytonami ekscytonowymi** powstającymi w materiałach półprzewodnikowych. Wysoki stopień koherencji, którym **charakteryzują się cząstki w kondensacie Bosego-Einsteina**, przypominał mu idealną armię kroczącą w jednym rytmie, w przeciwieństwie do **bezładnego tłumu** poruszającego się chaotycznie. **Łącząc fascynację najnowszymi odkryciami** fizyki z miłością do biologii, Grzegorz został studentem biofizyki molekularnej na Uniwersytecie **Warszawskim**. **Już po zaledwie trzech latach nauki mógł pochwalić się nie byle jakim osiągnięciem...** Dostał się na drugi rok studiów.

W ramach tegorocznego Dnia Odkrywców Kampusu Ochota odbyło się dyktando naukowe pod patronatem prof. Jerzego Bralczyka. Uczestnicy musieli zmierzyć się z trudnymi pojęciami naukowymi i pułapkami ortograficznymi. Te okazały się jednak niestraszne. Wyróżniono w sumie 10 osób, z których 3 napisały dyktando bezbłędnie. Na „mistrzów mowy naukowej” czekały nagrody – upominki z logo UW i Wydziału Fizyki. Autorem dyktanda jest pan Jarosław Rybusiński, doktorant i pracownik sekcji promocji na Wydziale Fizyki.